

**Situații financiare
la 31 decembrie 2023**

*Întocmite în conformitate cu
Standardele Financiare
Internaționale de Raportare*

Cuprins

SITUAȚIA POZIȚIEI FINANCIARE	2
SITUAȚIA REZULTATULUI GLOBAL	3
SITUAȚIA PRIVIND MODIFICĂRILE CAPITALURILOR PROPRII	5-6
SITUAȚIA FLUXURILOR DE TREZORERIE	7-8
NOTE LA SITUAȚIILE FINANCIARE	9-64

BANCA CENTRALĂ COOPERATISTĂ CREDITCOOP – 2023

Situația poziției financiare

RON

	Notă	31 Decembrie 2022	31 Decembrie 2023
Active			
Numerar și echivalente de numerar	13	259.487.300	265.220.153
Plasamente la bănci	14	32.705.774	33.648.235
Credite acordate clienților	15	73.057.904	80.953.621
Titluri de datorie	16	36.877.436	37.628.292
Imobilizări corporale și ADU	17	16.474.752	16.948.564
Imobilizări necorporale	18	3.117.335	4.063.128
Titluri de participare			
Creante privind impozitul pe profit amânat	19	53.195	50.964
Alte active	20	697.387	1.065.798
Total active		422.471.083	439.578.755
Datorii			
Depozite de la bănci	21	267.538.882	273.400.644
Depozite de la clienți	22	75.082.189	80.994.159
Datorii subordonate	23		
Datorii privind impozitul pe profit amânat		626.125	722.596
Alte datorii	24	2.029.031	1.617.901
Datorii financiare deținute pentru managementul riscului	25		
Total datorii		345.276.227	356.735.300
Capitaluri proprii			
Capitalul social	26	31.780.407	31.897.767
Rezerve		42.996.602	49.505.534
Rezultatul curent		2.417.847	1.440.154
Total capitaluri proprii		77.194.856	82.843.455
Total datorii și capitaluri proprii		422.471.083	439.578.755

Situațiile financiare au fost aprobate la data de 24 aprilie 2024 și au fost semnate de către:

Director General,

Șef serviciu contabilitate,

MORAR ADRIAN

DAN AURELIANA

Dan

BANCA CENTRALĂ COOPERATISTĂ CREDITCOOP – 2023

Situația rezultatului global

RON

	Notă	31 Decembrie 2022	31 Decembrie 2023
Venituri din dobânzi		16.750.906	21.158.288
Cheltuieli cu dobânzile		4.488.012	7.439.771
Venit net din dobânzi	5	12.262.894	13.718.517
Venituri din comisioane		10.185.959	9.717.587
Cheltuieli cu comisioanele		1.210.009	1.084.206
Venit net din taxe și comisioane	6	8.975.950	8.633.381
Venit net din diferențe de curs de schimb	7	9.507	16.225
Alte venituri din exploatare		22.590	19.574
Alte venituri din exploatare total		32.097	35.799
Cheltuieli cu personalul	8	12.524.899	14.131.062
Cheltuieli cu chiriile		8.571	9.076
Depreciere și amortizare		2.232.662	2.375.925
Alte cheltuieli de exploatare	9	3.533.398	3.957.551
Cheltuieli cu ajustările pentru pierderi așteptate aferente activelor financiare	10	220.123	261.668
Cheltuieli din exploatare		18.519.653	20.735.282
Profit înainte de impozitul pe profit		2.751.288	1.652.415
Cheltuiala cu impozitul pe profit	11	333.441	212.261
Profit Net		2.417.847	1.440.154
Alte elemente ale rezultatului global			
Elemente care nu vor fi reclassificate în profit sau pierdere		-	-
Impozit pe venit aferent elementelor care nu vor fi reclassificate		-	-
Elemente care pot fi reclassificate în profit sau pierdere		-	-
Impozit pe venit aferent elementelor care pot fi reclassificate în profit sau (-) pierdere		-	-
Rezultat global total al exercițiului		2.417.847	1.440.154

Situațiile financiare au fost aprobate la data de 24 aprilie 2024 și au fost semnate de către:

Director General,

Șef serviciu contabilitate,

MORAR ADRIAN

DAN AURELIANA

Dan

Situația privind modificările capitalurilor proprii
pentru anul încheiat la 31 decembrie 2023

RON	Capital social	Rezultatul exercitiului	Rezultat reportat din modificarea politicilor contabile	31.12.2022	
				Rezultat reportat	Total capitaluri proprii
Sold la 1 ianuarie 2022	31.397.087	878.546	-69.591	38.354.844	70.560.886
Rezultatul exercițiului curent		2.417.847			2.417.847
Repartizarea rezultatului exercițiului precedent		-878.546		878.546	0
Alte mișcări					
- Creștere capital social	383.320				383.320
- Creștere ca urmare aplicării IAS 29					
Rezultat reportat din corectarea erorilor anilor precedenți					
Rezultat reportat din modificarea politicilor contabile					
Rezerve din reevaluare				-	-
Alte mișcări *				-745.202	-745.202
....Rezultatul reportat din provizioane specifice					
....Impozit pe profit amânat aferent surplusului din reevaluare				19.150	19.150
- Rezerva din facilitate fiscală – scutire profit reinvestit				605.751	605.751
- Rezerva legală				139.451	139.451
- Rezerva mutuală de garantare				3.813.653	3.813.653
Sold la 31 decembrie 2022	31.780.407	2.417.847	-69.591	43.066.193	77.194.856

(*) Alte mișcări reprezintă modificări ale rezervelor în cursul anului, după cum urmează:
- 745.202– repartizări ale profitului curent la rezerva legală în sumă de 139.451 lei și la rezerva din facilitate fiscală – scutire profit reinvestit 605.751 lei

BANCA CENTRALĂ COOPERATISTĂ CREDITCOOP – 2023

						<u>31.12.2023</u>
RON	Capital social	Rezultatul exercitiului	Rezultat reportat din modificarea politicilor contabile	Rezultat reportat	Rezultat reportat	Total capitaluri proprii
Sold la 1 ianuarie 2023	31.780.407	2.417.847	-69.591	43.066.193		77.194.856
Rezultatul exercițiului curent		1.440.154				1.440.154
Repartizarea rezultatului exercițiului precedent		-2.417.847		2.417.847		0
Alte mișcări						
- Creștere capital social	117.360					
- Creștere ca urmare aplicării IAS 29						117.360
Rezultat reportat din corectarea erorilor anilor precedenți						
Rezultat reportat din modificarea politicilor contabile						
Rezerve din reevaluare						
Alte mișcări *				683.766		683.766
....Rezultatul reportat din provizioane specifice				-635.279		-635.279
....Impozit pe profit amânat aferent surplusului din reevaluare				-97.087		-97.087
- Rezerva din facilitate fiscală – scutire profit reinvestit				552.658		552.658
- Rezerva legală				82.621		82.621
- Rezerva mutuală de garantare				3.504.406		3.504.406
Sold la 31 decembrie 2023	31.897.767	1.440.154	-69.591	49.575.125		82.843.455

(*) Alte mișcări reprezintă modificări ale rezervelor în cursul anului, după cum urmează:
 - 635,279 – repartizări ale profitului curent la rezerva legală în sumă de 82,621 lei și la rezerva din facilitate fiscală – scutire profit reinvestit 552,658 lei

Situația privind modificările capitalurilor proprii a fost aprobată la data de 24 aprilie 2024 și a fost semnată de către:

Director General,

MORAR ADRIAN

Șef serviciu contabilitate,

DAN AURELIANA

SITUAȚIA FLUXURILOR DE TREZORERIE

încheiată la data de 31 decembrie 2023- metoda indirectă

Denumirea indicatorului	Cod poziție	Nota	Exercitiul financiar	
			precedent	încheiat
Rezultatul net	01		2.417.847	1.440.154
<i>Componente ale rezultatului net care nu generează fluxuri de trezorerie aferente activității de exploatare</i>				
± constituirea sau regularizarea ajutărilor pentru pierderi așteptate și a provizioanelor	02		170.062	262.962
+ cheltuieli cu amortizarea	03		2.233.333	2.375.924
± alte ajustări aferente elementelor care nu generează fluxuri de trezorerie	04		-31.391	98.703
± ajustări aferente elementelor incluse la activitățile de investiții sau finanțare	05		-1.151.570	-2.508.457
± variația neta a rezultatului reportat provenit din ajustări pentru trecerea la IFRS				
± variația neta a datoriei cu impozitul pe profit amanat				
± alte ajustări	06		345.684	210.645
Sub-total (rd.01 la 06)	07		3.983.965	1.879.932
<i>Modificări ale activelor și pasivelor aferente activității de exploatare după ajustările pentru elementele care nu generează fluxuri de trezorerie aferente activității de exploatare</i>				
± titluri care nu au caracter de imobilizări financiare	08			
± creanțe privind instituțiile de credit	09		213.062.515	-942.446
± creanțe privind clientela	10		-962.493	-8.159.815
± creanțe atașate	11			
± alte active aferente activității de exploatare	12		-85.619	-199.047
± datorii privind instituțiile de credit	13		-105.762.575	5.861.761
± datorii privind clientela	14		-12.411.110	5.911.970
± datorii atașate	15			
± alte pasive aferente activității de exploatare, din care:	16		573.295	-235.418
- plăți în numerar reprezentând impozitul pe profit	17		-434.575	-554.585
Fluxuri de trezorerie din activități de exploatare (rd.07 la 17)	18		97.963.403	3.562.353
Fluxuri de trezorerie din activități de investiții				
- plăți în numerar pentru achiziționarea de filiale sau alte subunități	19			
+ încasări în numerar din vânzarea de filiale sau alte subunități	20			
+ încasări în numerar reprezentând dividende primite	21			
- plăți în numerar pentru achiziționarea de titluri care au caracter de imobilizări financiare	22		-36.777.778	

BANCA CENTRALĂ COOPERATISTĂ CREDITCOOP – 2023

+ încasări în numerar din vânzarea de titluri care au caracter de imobilizări financiare	23	35.971.036	
+ încasări în numerar reprezentând dobânzi primite	24	2.328.945	1.757.601
- plăți în numerar pentru achiziționarea de terenuri și mijloace fixe, active necorporale și alte active pe termen lung, din care:	25	-2.321.465	-4.251.116
- Salarii capitalizate pt dezvoltare interna a programelor informatice (SIBANC)		-1.462.555	-1.611.784
+ încasări în numerar din vânzarea de terenuri și mijloace fixe, active necorporale și alte active pe termen lung	26		455.587
- alte plăți în numerar aferente activităților de investiții	27		
+ alte încasări în numerar din activități de investiții	28		
Fluxuri de trezorerie din activități de investiții (rd.19 la 28)	29	-799.262	-2.037.928
Fluxuri de trezorerie din activități de finanțare			
+ încasări în numerar din datorii constituite prin titluri și datorii subordonate	30		
- plăți în numerar aferente datoriilor constituite prin titluri și datorii subordonate	31		
+ încasări în numerar din emisiunea de acțiuni sau părți	32	383.320	117.360
- plăți în numerar pentru achiziționarea de acțiuni sau părți proprii	33		
+ încasări în numerar din vânzarea de acțiuni sau părți proprii	34		
- plăți în numerar reprezentând dividende	35		
- alte plăți în numerar aferente activităților de finanțare	36	3.832.801	4.091.085
+ alte încasări în numerar din activități de finanțare	37		
Fluxuri de trezorerie din activități de finanțare (rd.30 la 37)	38	4.216.121	4.208.445
Numerar la începutul perioadei	39	158.107.038	259.487.283
± Fluxuri de trezorerie din activități de exploatare (rd.18)	40	97.963.403	3.562.353
± Fluxuri de trezorerie din activități de investiții (rd.29)	41	-799.262	-2.037.928
± Fluxuri de trezorerie din activități de finanțare (rd.38)	42	4.216.121	4.208.445
± Efectul modificării cursului de schimb asupra numerarului	43		
Numerar la sfârșitul perioadei (rd.39 la 43)	44	259.487.300	265.220.153

Situațiile financiare au fost aprobate la data de 24 aprilie 2024 și au fost semnate de către:

Director General,

MORAR ADRIAN

Șef serviciu contabilitate,

DAN AURELIANA

Dan

Entitatea de raportare

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP („Banca”) face parte din rețeaua cooperatistă de credit CREDITCOOP alături de băncile cooperatiste afiliate, desfășurându-și activitatea în conformitate cu prevederile O.U.G. nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată și modificată prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În conformitate cu articolul nr. 334 din OUG 99/2006, rețeaua cooperatistă CREDITCOOP reprezintă ansamblul format din Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP și băncile cooperatiste afiliate la aceasta.

Activitatea Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP se desfășoară în principal și cu preponderență în interesul bancilor cooperatiste afiliate și pentru asigurarea adecvării capitalului la riscuri și a lichidității la nivelul întregii rețele potrivit articolul nr. 346 din OUG 99/2006.

De asemenea, în conformitate cu articolul nr. 378 din OUG 99/2006 BCCC, băncile cooperatiste au deschise conturi curente numai la Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP respectiv la agențiile acesteia iar Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP ca și celelalte instituții de credit are cont deschis la BNR.

În relația cu băncile cooperatiste afiliate din rețea, Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP exercită același rol pe care BNR îl are în relația cu băncile comerciale din sistemul bancar românesc, asigurând decontarea operațiunilor de încasări și plăți între băncile cooperatiste afiliate și a operațiunilor de încasări și plăți ale propriei rețele în relația cu trezoreria statului și cu celelalte instituții de credit, prin contul curent deschis la Banca Națională a României.

Conform prevederilor articolului nr.9 din Regulamentul 6/2002, Banca Centrală Cooperatistă este obligată să mențină în conturile deschise la BNR nivelul prevăzut al rezervei minime obligatorii, în lei și valută aferente întregii rețele cooperatiste iar băncile cooperatiste au obligația de a menține în conturile curente deschise la agențiile CREDITCOOP disponibilități la nivelul prevăzut în baza de calcul, în scopul furnizării lichidității necesare pentru constituirea de către Banca Centrală Cooperatistă a rezervei minime obligatorii aferente rețelei, la BNR.

În conformitate cu prevederile articolului nr. 337 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului aprobată prin Legea nr. 227/2007 cu modificările și completările ulterioare, Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP garantează în întregime obligațiile băncilor cooperatiste afiliate. Ca urmare, potrivit prevederilor art. 359 din Ordonanța, Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP constituie rezerva mutuală de garantare pe baza cotizațiilor băncilor cooperatiste afiliate și a unei cote de maxim 5% din profitul contabil determinat înainte de deducerea impozitului pe profit al Băncii Centrale Cooperatiste.

Banca Națională a României a acordat autorizația de funcționare pentru întreaga rețea la data de 6.09.2002 în urma unui proces de autorizare în care au fost implicate Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP și băncile cooperatiste de credit afiliate și care a durat 2 ani.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP coordonează activitatea desfășurată la sediile secundare și la băncile cooperatiste afiliate și asigură aplicarea corectă a legilor, hotărârilor și actelor normative ce reglementează activitatea rețelei.

La data de 31 decembrie 2023, Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP dispunea de o rețea proprie formată din 33 de bănci cooperatiste de credit afiliate.

Sucursale și societăți asociate

La data de 31 decembrie 2023 Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP își desfășura activitatea proprie printr-un număr de 17 agenții situate în următoarele localități: Arad, Pitești, Bacău, Oradea, Botoșani, Brașov, Cluj, Constanța (2), Deva, Iași, Baia Mare, Ploiești, Timișoara, Focșani și București (2). La 31 decembrie 2023, Banca avea 160 angajați permanenți, iar consiliul de administrație avea următoarea componență:

Funcție
Președinte
Administrator
Administrator
Administrator
Administrator

31 decembrie 2023
Iordache Aristide
Morar Adrian Ioan
Mischie Simona Maria
Florea Maria
Alecu Elena Livia

NOTA 1. Baza întocmirii

a) Declarație de conformitate

Situațiile financiare ale Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP au fost întocmite pe baza Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (“IFRS”).

Aceste situații financiare au fost pregătite pe baza IFRS, versiunea emisă a acestora care este în vigoare pentru data raportării anuale IFRS a Băncii, 31 decembrie 2023.

Pentru estimarea pierderilor din ajustări pentru pierderi așteptate pentru credite și avansuri, Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP a aplicat metodologia internă pentru evaluarea deprecierii pentru credite și avansuri către clienți. Calcularea costului amortizat al instrumentelor financiare este efectuată utilizând metodologia internă după cum se prezintă în notele la situațiile financiare, care reprezintă cea mai bună estimare pentru evaluarea amortizării aferente.

Conturile Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP sunt păstrate în lei conform legii contabile din România și reglementărilor bancare ale Băncii Naționale a României.

Începând cu 01.01.2012 a intrat în vigoare Ordinul Băncii Naționale a României nr. 27/2010 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, aplicabile instituțiilor de credit. Prevederile acestuia au fost ulterior a fost modificate și completate.

Principalele modificări din situațiile financiare statutare întocmite conform legii interne sunt:

- *gruparea numeroaselor elemente detaliate în secțiuni mai largi;
- *metodologia diferită aplicată privind evaluarea la cost amortizat;
- *modificările valorii juste necesitate;
- *prevedere pentru impozitarea amânată, dacă este cazul; și
- *cerințe privind prezentarea informațiilor cerute de IFRS.

b) Baza evaluării

Alte active și pasive financiare și active și pasive non-financiare sunt declarate la costul amortizat, valoarea reevaluată sau costul istoric.

Moneda funcțională și de prezentare

Conducerea Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP consideră că moneda funcțională, după cum este aceasta definită de IAS 21, *Efectele Modificărilor în Ratele de Curs Valutar*, este lei.

c) Utilizarea estimărilor

Pregătirea situațiilor financiare necesită elaborarea de către conducere a judecăților, estimărilor și presupunerilor, care afectează aplicarea politicilor contabile și sumelor raportate ale activelor, pasivelor, veniturilor și cheltuielilor. Rezultatele actuale pot diferi de aceste estimări.

Estimările și presupunerile exprimate sunt revizuite în mod continuu. Revizuirile estimărilor contabile sunt recunoscute în perioada în care estimarea este revizuită și în orice perioade viitoare afectate.

NOTA 2. Politici contabile semnificative

Politicile contabile semnificative stabilite în continuare au fost aplicate în mod constant pentru toate perioadele prezentate în aceste situații financiare, dacă nu se stabilește altfel.

Banca a adoptat, de asemenea, Prezentarea Politicilor Contabile (Amendamente la IAS 1 și Declarația 2 privind practica IFRS) începând cu 1 ianuarie 2023. Deși modificările nu au avut ca rezultat modificări ale politicilor contabile, acestea au afectat informațiile privind politicile contabile prezentate în situațiile financiare. Modificările impun prezentarea politicilor contabile „materiale” mai degrabă decât „semnificative”. Amendamentele oferă, de asemenea, îndrumări cu privire la aplicarea materialității în prezentarea politicilor contabile, ajutând entitățile să furnizeze informații utile, specifice entității, de care utilizatorii au nevoie pentru a înțelege alte informații din situațiile financiare.

Conducerea a revizuit modificările privind aplicarea materialității la prezentarea politicilor contabile semnificative, iar informațiile sunt conforme cu politicile contabile semnificative din 2022.

a) Moneda străină

i) Tranzacții în monedă străină

Tranzacțiile în monede străine sunt transpuse la cursul de schimb valutar la data tranzacției. Diferențele de curs valutar, care decurg din transpunere sunt recunoscute în contul de profit și pierdere. Activele și pasivele non-curente care sunt evaluate în termenii costului istoric într-o monedă străină sunt transpuse utilizând cursul de schimb din data transpunerii. Diferențele de curs valutar care decurg din retratare sunt recunoscute în profit sau pierdere, cu excepția diferențelor care decurg din retratarea activelor financiare disponibile pentru vânzare, care sunt incluse în rezerva valorii corecte în capitalurile proprii.

ii) Retratarea operațiunilor

Ratele de schimb ale principalelor valute au fost următoarele:

	Curs de schimb valutar EURO/RON	Curs de schimb valutar USD/RON
31 decembrie 2023	4,9746 lei	4,4958 lei
31 decembrie 2022	4,9474 lei	4,6346 lei

(b) Dobândă

Veniturile și cheltuielile din dobânzi sunt înregistrate în contul de profit și pierdere conform principiului contabilității de angajament. Veniturile și cheltuielile din dobânzi includ valoarea amortizată liniar a oricărui discount, prima sau alte diferențe între valoarea inițială a instrumentului financiar și valoarea acestuia la maturitate. La data de 31.12.2023 veniturile din dobânzi includ și partea amortizată a comisioanelor pentru servicii financiare ce sunt parte integrantă a ratei efective a dobânzii unui instrument financiar.

i) Comisioanele ce sunt parte integrantă a ratei efective a dobânzii unui instrument financiar reprezintă o compensație pentru servicii cum ar fi evaluarea situației financiare a debitorului, evaluarea și înregistrarea garanțiilor, colateralelor, și a altor contracte similare, negocierea clauzelor instrumentului

financiar, elaborarea și procesarea documentelor precum și încheierea tranzacției în cazul acordării de credite, comisioane de angajament primite pentru acordarea unui credit, când este probabilă acordarea unui credit și alte sume similare.

Pentru creditele aflate în sold la data de 31.12.2023 comisioanele încasate ce sunt parte integrantă a ratei efective a dobânzii (comision de analiză și întocmire dosar) sunt amânate și recunoscute ca o ajustare a veniturilor din dobânzi prin metoda ratei dobânzii efective. Partea neamortizată aferentă acestor comisioane este reflectată în sume de amortizat.

ii) Comisioanele câștigate pe măsura prestării serviciilor (comision de administrare credit). La Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP aceste comisioane se încasează lunar pe parcursul perioadelor corespunzătoare creditelor acordate clienței și sunt înregistrate în sume de amortizat și respectiv venituri din dobânzi.

iii) Comisioane câștigate la îndeplinirea unei obligații contractuale principale (comision pentru rambursarea anticipată perceput creditelor cu dobândă fixă, comision unic pentru servicii prestate la cererea clienților). La Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP aceste comisioane se încasează la momentul prestării serviciului și se trec pe venituri integral la rambursarea creditului.

(c) Venituri și cheltuieli din comisioane

Veniturile din comisioane includ veniturile aferente serviciilor acordate terțelor părți, iar cheltuielile cu comisioanele includ cheltuielile aferente serviciilor prestate de terțe părți, în special: comisioane pentru garanții, comisioane pentru plata operațiunilor comerciale și alte cheltuieli sau venituri aferente acestora, cheltuieli de administrare a conturilor.

Venit comercial net

Venitul comercial net cuprinde câștiguri nete, legate de operațiunile de schimb valutar, cât și de diferența de translatare.

(d) Dividende și plăți efectuate pentru închiriere

Venitul din dividende este recunoscut atunci când este stabilit dreptul de primire a veniturii.

Dividendele sunt tratate ca repartizare din profitul net pentru perioada în care sunt declarate și aprobate de Adunarea Generală a Acționarilor.

Plăți efectuate pentru închiriere

Incepând cu data de 01.01.2019, se aplica Standardul Internațional de Raportare Financiară 16 Contracte de leasing pentru toate contractele de leasing, cu excepția contractelor de leasing pe termen scurt (mai mic de un an) și a contractelor de leasing pentru care activul suport are o valoare mică (sub 5.000 USD).

Noul standard IFRS 16, apărut în data de 13 ianuarie 2016 înlocuiește IAS 17 – Contracte de leasing și a intrat în vigoare pentru perioadele de raportare care încep după data de 1 ianuarie 2019.

Prezentul Standard prezintă principiile pentru recunoașterea, evaluarea, prezentarea și descrierea contractelor de leasing.

Banca a aplicat prezentul Standard pentru toate contractele de leasing, inclusiv contractele de leasing pentru active aferente dreptului de utilizare din cadrul unui contract de leasing, cu anumite excepții, conform IFRS 16.

Conform noului Standard, locatarii trebuie să recunoască atât un activ (dreptul de folosință egal cu valoarea actuala netă a plăților minime viitoare) cât și pasivul corespunzător în bilanț.

Obiectivul IFRS 16 este de a raporta informații care:

- reprezintă cu fidelitate tranzacțiile de leasing și;
- oferă utilizatorilor situațiilor financiare o bază pentru a evalua valoarea, calendarul și incertitudinea fluxurilor de trezorerie generate în contractele de leasing.

Pentru a îndeplini acest obiectiv, locatarul trebuie să recunoască activele și pasivele rezultate dintr-un contract de leasing. Un locatar este obligat să recunoască un drept de utilizare care reprezintă dreptul său de a utiliza activul închiriat și un angajament de leasing care reprezintă obligația acestuia de a efectua plăți de leasing.

Scopul Standardului IFRS 16 este similar cu IAS 17 cu precizarea că, acest Standard evaluează toate angajamentele de leasing (financiar sau operațional) ca o conferire a dreptului de folosință asupra tuturor bunurilor închiriate în schimbul unor plăți ulterioare (datorie de leasing).

Banca a recunoscut contractele de închiriere existente la 31 decembrie 2018 ce aveau atât durata rămasă mai mare de 1 an cât și valoarea activului suport mai mare de 5.000 USD ca drepturi de utilizare în activ precum și în pasiv ca obligații de leasing .

Ca atare, începând cu 01.01.2019 se consideră cheltuiala cu chiria numai acele plăți ale contractelor care nu se încadrează în prevederile Standardul Internațional de Raportare Financiară 16 și pentru care tratamentul contabil și fiscal rămâne același ca și până la data 31.12.2018.

În continuare, pentru contractele de leasing pe termen scurt (mai mic de un an) și contractele de leasing pentru care activul suport are o valoare mică (sub 5.000 USD) rămân valabile prevederile de mai jos:

Plățile efectuate în baza închirierilor pentru funcționare sunt recunoscute în profit sau pierdere, pe baza liniara, pe durata închirierii. Facilitățile primite privind închirierea sunt recunoscute ca parte integrantă a cheltuielilor totale pentru închiriere, pe perioada închirierii.

Plățile minime pentru contractele de leasing, efectuate în baza leasingului financiar distribuite între cheltuielile financiare și reducerea obligatiei restante. Cheltuielile financiare sunt alocate pentru fiecare perioadă în decursul termenului prevăzut în contractele de leasing, pentru a produce o rată periodică constantă a dobânzii pentru soldul obligatiei. Plățile contingente pentru închiriere sunt contabilizate prin revizuirea plăților minime pentru închiriere, pe parcursul perioadei rămase a contractului de leasing atunci când este confirmată majorarea leasingului.

(e) Cheltuieli cu impozitul pe profit curent și amânat

Cheltuielile pentru impozitul pe profit cuprind impozitul curent și amânat. Impozitul pe profit este recunoscut în contul de profit și pierdere cu excepția limitei în care acesta se leagă de elementele recunoscute în mod direct în capitaluri, caz în care este recunoscut în capitaluri.

Impozitul curent este impozitul așteptat, plătit pe profitul impozabil pentru anul respectiv, utilizând ratele taxei adoptate sau care este adoptată în mod susținut, la data bilanțului, și orice majorare adusă impozitului plătit în privința anilor anteriori. Pentru anul încheiat la 31 decembrie 2023, rata curentă a impozitului pe profit era de 16%.

Impozitul amânat este furnizat utilizând metoda bilanțului, tratând diferențele temporare între sumele de realizare a activelor și pasivelor în scopuri de raportare financiară și sumele utilizate în scopuri de impozitare.

Impozitul amânat nu este recunoscut pentru următoarele sume temporare: recunoașterea inițială asupra profitului, recunoașterea inițială a activelor sau pasivelor într-o tranzacție care nu este o combinație de afaceri și care nu afectează contabilitatea sau profitul impozabil, și diferențele legate de investiții în subsidiare, în măsura în care probabil nu se vor inversa în viitorul previzibil.

Impozitul amânat este evaluat la ratele impozitului, care sunt așteptate a fi aplicate pentru diferențele temporare atunci când acestea sunt reversate, în baza legilor care au fost adoptate sau urmează a fi adoptate ulterior datei de raportare.

Un activ pe impozit amânat este recunoscut doar în măsura în care este probabil ca profiturile impozabile viitoare să fie disponibile, pentru ca activul să poată fi utilizat. Activele pe impozit amânat sunt revizuite la fiecare dată de raportare și sunt reduse în măsura în care nu mai este probabil faptul că va fi realizat beneficiul conex din impozit.

Rata impozitului utilizată pentru calcularea poziției impozitului amânat este de 16% .

Pentru creditele noi acordate începând cu 01.01.2010 comisioanele ce sunt parte integrantă a ratei efective a dobânzii au fost amânate și recunoscute ca o ajustare a veniturilor din dobânzi prin metoda ratei dobânzii efective.

La retratare, în anul 2012, pentru diferențele temporare care au aparut între baza contabilă și baza fiscală s-a calculat impozitul pe profit amânat la soldul contului "suma de amortizat" și s-a înregistrat în creanțe privind impozitul pe profit amânat.

S-a calculat lunar 16% la suma aferentă soldului sumei de amortizat și s-a făcut regularizarea creanței privind impozitul pe profit amânat prin înregistrarea în cheltuieli privind impozitul pe profit amânat până când întreaga suma de amortizat s-a deferat în contul de venit.

Dacă concediile de odihnă aferente anului în curs nu au fost efectuate, atunci în luna decembrie a aceluiași an se constituie provizioane pentru suma totală a acestora inclusiv contribuțiile calculate de angajator. Cheltuiala cu constituirea provizionului este nedeductibilă fiscal.

În cursul anului următor la efectuarea acestora provizionul constituit se înregistrează pe venit neimpozabil și respectiv cheltuieli cu salariile și contribuțiile aferente, deductibile fiscal. Ca urmare rezultă o diferență temporară între baza contabilă și cea fiscală.

Cu alte cuvinte, la sfârșitul anului cheltuiala aferentă provizionului constituit este nedeductibilă fiscal iar dacă concediul de odihnă ar fi fost efectuat cheltuielile aferente acestora ar fi fost deductibile.

Ca urmare se va calcula 16% la suma aferentă provizionului și se va înregistra în luna decembrie creanța privind impozitul pe profit amânat.

Dacă în cursul unei luni s-au efectuat concedii de odihnă pentru care au fost constituite provizioane în anul anterior, după utilizarea provizionului se va calcula 16 % la soldul contului „ Provizioane pentru beneficii ale angajaților sub forma absențelor compensate pe termen scurt „ și se face regularizarea impozitului pe profit amânat prin cheltuiala privind impozitul pe profit amânat.

La închiderea unui punct de lucru cheltuielile efectuate sunt deductibile fiscal iar cheltuiala aferentă provizionului constituit pentru restructurare este nedeductibilă fiscal rezultând o diferență între baza contabilă și cea fiscală.

Ca urmare, se va calcula 16% la suma aferentă provizionului constituit și se va înregistra, creanța privind impozitul pe profit amânat

La utilizarea provizionului pentru restructurare se va face regularizarea privind impozitul pe profit amânat prin cont de cheltuială privind impozitul pe profit amânat.

Pentru tranzacțiile și alte evenimente recunoscute direct în capitalul propriu, orice efecte fiscale aferente vor fi, de asemenea, recunoscute direct în capitalul propriu.

În conformitate cu prevederile IAS 16 „Imobilizări corporale” banca efectuează reevaluarea clădirilor și terenurilor existente în patrimoniu la fiecare 3 ani, folosind modelul reevaluării la valoare netă. Prima reevaluare a avut loc în 2005 și în continuare în anii 2008, 2011, 2014, 2017, 2020 și 2023.

Având în vedere diferențele care apar între baza contabilă și cea fiscală, la retratare s-a înregistrat datorie privind impozitul pe profit amânat aplicându-se cota de impozitare la soldul rezervelor din reevaluare (diferența dintre valoarea reevaluată și suma rămasă de amortizat aferentă contului inițial al imobilizării). Datoria privind impozitul pe profit amânat aferentă surplusului total din reevaluare a fost recunoscută într-un cont dedicat în capitaluri.

(f) Active și pasive financiare

i. Clasificare

Începând cu 01 ianuarie 2018, Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP aplică IFRS 9 înlocuind IAS 39.

Prin trecerea la aplicarea IFRS 9, Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP a revizuit clasificarea activelor sale financiare, în funcție de categoriile recunoscute de acest standard, respectiv:

- a. Active evaluate la cost amortizat;
- b. Active evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global;
- c. Active evaluate la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere.

Si in anul 2023, Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP, avand in vedere faptul ca detine numai active financiare în cadrul unui model de afaceri al cărui obiectiv este de a deține aceste active financiare în vederea colectării de fluxuri de trezorerie contractuale precum și faptul ca termenele contractuale ale activelor financiare dau naștere la fluxuri de trezorerie care sunt exclusiv plăți ale principalului și ale dobânzii aferente valorii principalului datorat, a clasificat activele financiare la cost amortizat.

Si în ceea ce privește datoriile financiare, in anul 2023, Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP avand in vedere faptul ca multe dintre cerințele cuprinse în IAS 39 au fost preluate în IFRS 9, a clasificat datoriile financiare la costul amortizat.

Evaluarea categoriilor de active financiare conform IFRS 9 – valoare contabila

Active financiare	Categoria	Sold 31.12.2022	Sold 31.12.2023
Numerar și echivalente numerar	Cost amortizat	259.487.300	265.220.153
Plasamente la bănci	Cost amortizat	32.705.774	33,648,235
Credite acordate clienților	Cost amortizat	73.057.904	80.953.621
Titluri de datorie	Cost amortizat	36.877.436	37.628.292
Alte active financiare	Cost amortizat	177.155	522,930
Total		402.305.569	417.973.231

ii. Recunoaștere

Banca Centrala Cooperatista CREDITCOOP recunoaște inițial creditele și avansurile, depozitele, la data la care sunt create. Toate celelalte active și pasive financiare (inclusiv activele și pasivele detinute la valoarea justă prin profit sau pierdere) sunt recunoscute inițial la data comercializării, dată la care Banca Centrala Cooperatista CREDITCOOP devine parte la prevederile contractuale ale instrumentului.

iii. Operațiunile de reducere directă a activelor financiare sau derecunoașterea valorii activelor financiare nerecuperabile

În conformitate cu principiile din IFRS 9 „Instrumente financiare” Banca Centrala Cooperatista CREDITCOOP poate realiza operațiuni de scoatere din bilanț a unui activ financiar nerecuperabil.

Criteriile de încadrare a activelor financiare în active nerecuperabile sunt definite in Procedura privind operațiunile de reducere directă a activelor financiare sau derecunoașterea valorii activelor financiare nerecuperabile aplicabilă în rețeaua CREDITCOOP

I. Creditul este acordat de bancă unei entități nefinanciare pentru care

- o s-a dipus, prin hotărâre judecătorească, intrarea în procedura simplificată de insolvență sau în procedura falimentului,
- o instituția de credit a deschis procedura de faliment,
- o debitorul a solicitat deschiderea procedurii de faliment.

II. Creditul îndeplinește toate criteriile de mai jos:

- a fost declarată scadența anticipată;
- a fost declanșată executarea silită;
- au fost epuizate toate posibilitățile de recuperare a creanțelor băncii. În acest sens, în cadrul procesului de executare silită se va urmări dacă:

o după o perioadă de minim 12 luni de la demararea procedurii de executare silită, sumele anualizate aferente încasărilor din ultimele 6 luni nu conduc la reducerea principalului sau a expunerii cu mai mult de 5% (analiza se va efectua lunar), sau;

o executorul judecătoresc a eliberat un înscris prin care se confirmă imposibilitatea/încetarea executării silite.

III. În categoria creanțelor nerecuperabile se încadrează pagubele cu plângere penală care îndeplinesc următoarele două condiții:

a. vechimea de la data constatării fraudei este de cel puțin 5 ani;

b. sunt constituite ajustări pentru pierderi așteptate în cuantum de 100%;

IV În categoria creanțelor nerecuperabile se încadrează și comisioanele de administrare cont curent depreciate fără șanse de recuperare pentru care se constituie ajustări pentru pierderi așteptate în cuantum de 100%;

V. Există informații că atât titularul cât și eventualii coplătitori/giranți/fideiusori au decedat (chiar dacă nu s-a declanșat procedura de executare silită).

Operațiunea de scoatere din bilanț se poate realiza prin :

a) Reducerea directă a activului financiar, și înregistrarea respectivelor creanțe în afara bilanțului (write off). Aceste operațiuni se vor realiza pentru activele băncii la care nu mai există așteptări rezonabile de recuperare, iar urmărirea acestora se face în continuare în afara bilanțului;

sau

b) Reducerea directă a activului financiar, fără a fi înregistrat în afara bilanțului. În acest caz derecunoașterea poate fi parțială sau totală, în funcție de decizia persoanelor responsabile din cadrul băncii de a renunța în totalitate sau la o parte din drepturile de colectare a fluxurilor de trezorerie.

iv. Compensarea

Veniturile și cheltuielile sunt prezentate pe bază netă, doar atunci când este permis de standardele contabile, sau pentru câștigurile și pierderile care rezultă dintr-un grup de tranzacții similare, de genul activității comerciale a Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP.

v. Evaluarea costului amortizat

Costul amortizat al unui activ sau pasiv financiar obținut prin retratare, este valoarea la care activul sau pasivul financiar este evaluat în momentul recunoașterii inițiale, minus rambursările de principal, plus sau minus amortizarea cumulată, utilizând metoda dobânzii efective.

vi. Evaluarea valorii juste

Stabilirea valorilor juste ale activelor financiare și pasivelor financiare se bazează pe prețurile cotate ale pieței sau cotațiile prețului dealer-ului pentru instrumente financiare comercializate în piețe active. Pentru toate celelalte instrumente financiare, valoarea justă este stabilită prin utilizarea tehnicilor de evaluare. Tehniciile de evaluare includ tehnicile privind valoarea actuală netă, metoda fluxului de numerar redus, compararea cu instrumente similare pentru care există prețuri observabile ale pieței și modele de evaluare.

În cazul în care sunt utilizate tehnici privind fluxul de numerar, fluxurile viitoare, estimate, de numerar se bazează pe cele mai bune estimări ale conducerii și rata de discount este o rată legată de piață la data bilanțului pentru un instrument cu termeni și condiții similare. În cazul în care sunt utilizate modele de evaluare, intrările se bazează pe evaluări legate de piață, de la data bilanțului. Dacă valoarea justă nu poate fi estimată în mod sigur, instrumentele necotate privind dividendele, care nu au un preț de piață cotate într-o piață activă, sunt evaluate la cost și testate periodic pentru depreciere. Banca Centrala Cooperatista CREDITCOOP nu dispune de active și pasive financiare ale caror valori juste se bazează pe prețurile cotate ale pieței.

Identificarea și evaluarea amortizării

vii .Activele recunoscute la cost amortizat

Activele sunt recunoscute la cost amortizat dacă sunt îndeplinite ambele condiții de mai jos:

- activul financiar este deținut în cadrul unui model de afaceri al căror obiectiv este de a deține activele financiare pentru a colecta fluxurile de trezorerie contractuale și
- termenii contractuali ai activului financiar generează, la anumite date fluxuri de trezorerie care sunt exclusiv plăți ale principalului și ale dobânzii aferente valorii principalului datorat.

(g) Numerar și echivalente de numerar

Numerar , solduri de numerar la bănci centrale, alte depozite la vedere includ deținerile de bancnote și monede naționale și străine în circulație care sunt utilizate în mod obișnuit pentru a face plăți și soldurile de încasat la vedere de la bănci centrale și de la alte instituții de credit . Pentru întocmirea situației fluxurilor de numerar, se includ soldurile numerarului și elementelor asimilate numerarului care au scadența inițială sub 90 de zile.

(h) Active și pasive comerciale

Activele și pasivele comerciale sunt acele active și pasive pe care Banca Centrala Cooperatista CREDITCOOP le achiziționează sau le deține în primul rând în scopul vânzării sau re-achiziționării în termenul apropiat, sau le deține ca parte a portofoliului care este administrat împreună cu profitul pe termen scurt sau asumarea poziției.

Activele și pasivele comerciale sunt recunoscute inițial și evaluate ulterior la valoarea reală din bilanț cu costurile de tranzacție luate în mod direct pentru profit sau pierdere. Toate modificările efectuate asupra valorii reale sunt recunoscute ca parte a venitului comercial net în contul de profit sau pierdere. Activele și pasivele comerciale nu sunt reclasificate ca urmare a recunoașterii lor inițiale.

(i) Derivative deținute în scopul administrării riscului

Derivativele deținute în scopul administrării riscului includ toate activele și pasivele derivative, care nu sunt clasificate drept active sau pasive comerciale.

Derivativele deținute în scopul administrării riscului sunt recunoscute inițial la valoarea justă. După recunoașterea lor inițială, derivativele sunt evaluate ulterior la valorile lor juste fără nici o reducere pentru costuri de tranzacții, care urmează a fi suportate pentru vânzare sau dispunere. Modificările în valoarea justă a respectivelor instrumente sunt recunoscute imediat în profit sau pierdere, drept componentă a câștigului la cursul valutar net.

Derivativele pot fi incluse în alt acord contractual („contract de bază”). Conturile Băncii pentru derivative au fost incluse separat de contractul de baza, atunci când contractul de baza nu este efectuat de sine stătător la valoarea justă prin profit sau pierdere, și caracteristicile derivativului inclus nu se referă clar și îndeaproape la contractul de baza. La 31 decembrie 2023, Banca nu deține derivative incluse.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP nu derulează astfel de operațiuni.

(j) Credite și avansuri

Creditele și avansurile sunt active financiare ne-derivate cu plăți fixe sau determinabile, care nu sunt cotate într-o piață activă și pe care Banca Centrala Cooperatista CREDITCOOP nu intenționează să le vândă imediat sau în termen apropiat. Creditele și avansurile sunt evaluate inițial la valoarea justă plus costurile directe, incrementale ale tranzacției, și evaluate ulterior la costul lor amortizat utilizând metoda dobânzii efective.

(k) Investițiile imobiliare

În conformitate cu IAS 40 investiții imobiliare tratează acele bunuri (terenuri și clădiri) deținute ca investiție și nu pentru a fi utilizate în scopul derulării activității entității.

Investițiile imobiliare sunt proprietăți: terenuri, clădiri sau părți din clădiri deținute de către proprietar cu scopul de a obține câștiguri ca urmare a închirierii.

La Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP investițiile imobiliare respectiv construcțiile închiriate sunt evaluate la cost.

Investițiile imobiliare sunt derecunoscute fie când sunt cedate, fie când investiția imobiliară respectivă este definitiv retrasă din folosință și nu se mai așteaptă beneficii economice viitoare din cedarea ei.

Câștigurile sau pierderile apărute din cedarea sau casarea investițiilor imobiliare sunt recunoscute în contul de profit și pierdere în anul casării sau cedării.

Transferurile către investiții imobiliare vor fi făcute atunci, și numai atunci, când există o modificare a utilizării, evidențiată de încetarea utilizării de către proprietar, începerea unui leasing operațional cu o altă parte, sau încheierea procesului de construire sau dezvoltare.

Transferurile de la investițiile imobiliare se fac atunci, și numai atunci, când există o modificare a utilizării, evidențiată de începerea utilizării de către proprietar sau începerea procesului de dezvoltare în perspectiva vânzării.

Transferurile între investiții imobiliare și imobilizări corporale nu modifică valoarea contabilă netă a proprietății transferate și nu modifică costul proprietății pentru scopuri de evaluare sau prezentare a informațiilor.

Surplusul din reevaluare existent la data transferului este înregistrat în rezultatul reportat pe măsură ce activul este folosit .

Valoarea surplusului din reevaluare transferat este diferența dintre amortizarea calculată pe baza valorii contabile reevaluate înaintea transferului și valoarea amortizării calculate pe baza costului inițial al activului.

Transferurile din surplusurile din reevaluare în rezultatul reportat nu se efectuează prin contul de profit și pierdere.

La data de 31 decembrie 2023, Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP nu are investiții imobiliare.

(I) Imobilizări corporale

i. Recunoaștere

Clasificarea ca imobilizare corporala

Conform IAS 16 paragraful 6, imobilizările corporale sunt elemente corporale care:

(a) sunt deținute în vederea utilizării pentru producerea sau prestarea de bunuri sau servicii, pentru a fi închiriate terților sau pentru a fi folosite în scopuri administrative; și

(b) se preconizează a fi utilizate pe parcursul mai multor perioade.

Prin urmare, toate elementele achiziționate care îndeplinesc cele două criterii de mai sus vor fi clasificate ca și imobilizări corporale.

Aplicând principiul materialității conform IFRS și având în vedere articolul 28 , aliniatul 21, punctul 31 din Normele de aplicare a Codului Fiscal unde se menționează că în cazul unei imobilizări corporale care la data intrării în patrimoniu are o valoare fiscală mai mică decât limita stabilită prin hotărâre a Guvernului, se poate opta pentru deducerea cheltuielilor aferente imobilizării sau pentru recuperarea acestor cheltuieli prin deduceri de amortizare, Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP a decis următoarele moduri de înregistrare în contabilitate:

- în cazul în care este achiziționat un singur element care îndeplinește cele două criterii de mai sus dar care are o valoare mai mică sau egală cu 1.800 lei să fie recunoscut ca și cheltuială a perioadei, în contul de profit sau pierdere și nu ca imobilizare corporală;

- în cazul în care este achiziționat un singur element, de exemplu, un calculator, o microcentrală sau orice fel de echipament a cărei valoare de achiziție este mai mare de 1800 lei și mai mică decât 2500 lei se va înregistra ca mijloc fix și se va amortiza pe durata normată de viață (pentru calculator perioada de amortizare se va desfășura pe 3 ani, pentru microcentrala perioada de amortizare se va desfășura pe 8 ani etc).

- în cazul în care sunt achiziționate mai multe elemente de același fel, de la unul sau mai mulți furnizori în aceeași lună a căror valoare individuală este mai mică decât pragul de 2.500 lei dar a căror valoare cumulată depășește 2.500 lei, atunci acestea vor fi recunoscute ca și imobilizări corporale și vor fi amortizate pe durata utilă de viața pe care sunt amortizate alte elemente de același fel deținute de Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP;

Recunoașterea inițială

Costul include cheltuieli care sunt atribuite în mod direct achiziției activului.

În costul unei imobilizări corporale este inclus prețul de cumpărare, inclusiv taxele vamale și taxele de cumpărare nerambursabile (cum ar fi taxa pe valoarea adăugată), după deducerea reducerilor comerciale și a rabaturilor.

Costul activelor construite în regie proprie sau pe baza unui contract de antrepriză generală include costul materialelor și muncii directe, orice alte costuri atribuibile în mod direct aducerii activului la starea de funcționare pentru utilizarea sa intenționată, și costurile de dezmembrare și îndepărtare a elementelor și de restaurare a locului în care sunt amplasate.

În costul activelor (clădiri, etc) construite pe baza unui contract de antrepriză generală se cuprind toate costurile aferente achizițiilor efectuate cu construirea activului inclusiv TVA, în condițiile în care aceasta poate fi inclusă în categoria taxelor de cumpărare nerambursabile precum și costurile de dezmembrare și îndepărtare a elementelor și de restaurare a locului în care urmează a fi amplasate.

Atunci când părți dintr-un element de imobilizări corporale au durate diferite de viață, ele sunt contabilizate ca elemente separate (componente majore) de imobilizări corporale.

ii.Evaluare

Banca evaluează imobilizările corporale după cum urmează:

- aplicând **modelul reevaluării** - în cazul imobilizărilor din categoria Clădiri, terenuri, construcții
- aplicând **modelul costului** – în cazul tuturor celorlalte imobilizări corporale

Modelul costului

Elementele de imobilizări corporale încadrate în această categorie sunt evaluate conform IAS16 la cost minus amortizarea acumulată și deprecierea acumulată.

Costuri ulterioare

Costul de înlocuire al părții dintr-un element de imobilizări corporale este recunoscut în realizarea sumei elementului, dacă este probabil ca beneficiile economice viitoare să fie incluse în partea aferentă Bancii și costul acestora poate fi evaluat în mod cert. Costurile curente de întreținere a imobilizărilor corporale sunt recunoscute în profit sau pierdere pe măsură ce sunt realizate.

Modelul reevaluării

Evaluarea după recunoaștere a imobilizărilor corporale încadrate în această categorie se face folosind modelul reevaluării la valoare netă în conformitate cu prevederile IAS 16 „Imobilizări corporale”. Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP face reevaluarea clădirilor și terenurilor o dată la 3 ani. Prima oară reevaluarea s-a efectuat în anul 2005 și în continuare în anii 2008, 2011, 2014, 2017, 2020 și 2023.

i. Amortizare

Amortizarea este recunoscută în profit sau pierdere, prin metoda linară pe duratele utile de viață estimate ale fiecărei părți dintr-un element de imobilizări corporale. Bunurile închiriate sunt amortizate pe cea mai scurtă perioadă dintre perioada de închiriere și durata utilă de viață. Terenurile nu sunt depreciate.

Duratele utile de viață estimate pentru anul curent sunt:

Clădiri	50 ani
Modernizări ale bunurilor deținute	10 ani
Mobilă și echipament	15 ani
Calculatoare și periferice	3 ani
Firma luminoasă	3 ani
Mașina bandat	4 ani
Mașina de numărat bancnote	3 ani
Sisteme de antifracție	10 ani
Case de bani metalice	20 ani
Autovehicule	5 ani

Evaluarea după recunoaștere a imobilizărilor corporale se face folosind modelul reevaluării în conformitate cu prevederile IAS 16 „Imobilizări corporale”.

Imobilizările corporale sunt evaluate la valoare justă la data reevaluării după cum urmează:

- dacă un element de natura imobilizărilor corporale este reevaluat, atunci trebuie reevaluată întreaga clasă de imobilizări corporale careia îi aparține activul în cauză;
- activele trebuie reevaluate cu regularitate astfel încât valoarea contabilă să nu difere în mod semnificativ de valoarea justă.

Clasa de terenuri și construcții reprezintă o grupare de active de aceeași natură și cu utilizări similare pentru Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP.

- valoarea justă este suma la care poate fi tranzactionat un activ sau decontata o datorie, de bună voie între părți aflate în cunoștință de cauză în cadrul unei tranzacții în care prețul este determinat obiectiv. În cazul clădirilor și terenurilor valoarea justă este de obicei valoarea lor de piață. Această valoare este determinată pe baza unor evaluări efectuate de regulă, de evaluatori autorizați.

- pentru clădiri, care sunt reevaluate la valoarea lor de piață, se folosește reevaluarea la valoare netă adică amortizarea este eliminată din valoarea contabilă brută a activului iar valoarea netă este recalculată la valoarea reevaluată a activului.

Referitor la profiturile și pierderile din reevaluare, ajustările făcute la valoarea contabilă sunt tratate după cum urmează :

-creșterile sunt creditate direct în capitalurile proprii, la surplusul din reevaluare. O reluare a unei pierderi anterioare pentru același activ este preluată în contul de profit și pierdere. Astfel în cazul în care valoarea contabilă a unui activ este majorată ca urmare a unei reevaluări, această majorare trebuie înregistrată direct în creditul contului de capitaluri proprii „Rezerve din reevaluare”. Cu toate acestea, majorarea constatată din reevaluare trebuie recunoscută cu venit în măsura în care aceasta compensează o descreștere din reevaluarea aceluiași activ recunoscută anterior ca o cheltuială;

-scăderile trebuie recunoscute (debitate) în contul de profit și pierdere. O reluare a unui profit înregistrat anterior în capitalurile proprii poate fi debitată în capitalurile proprii. Astfel, în cazul în care valoarea contabilă a unui activ este diminuată ca rezultat al unei reevaluări, această diminuare trebuie recunoscută ca o cheltuială. Cu toate acestea, o diminuare rezultată din reevaluare trebuie scăzută direct din surplusul din reevaluare corespunzător aceluiași activ, în măsura în care diminuarea nu depășește valoarea înregistrată anterior ca surplus din reevaluare.

Surplusul din reevaluare este transferat în rezultatul reportat pe măsură ce activul este folosit . Valoarea surplusului din reevaluare transferat este diferența dintre amortizarea calculată pe baza valorii contabile reevaluate și valoarea amortizării calculate pe baza costului inițial al activului.

Transferurile din surplusurile din reevaluare în rezultatul reportat nu se efectuează prin contul de profit și pierdere.

Cand activul este derecunoscut surplusul din reevaluare inclus în capitalurile proprii este transferat în totalitate în rezultatul reportat.

(m) Imobilizări necorporale

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP utilizează programul informatic dezvoltat intern de către salariații băncii. Licențele achiziționate de către bancă sunt amortizate pe durata specificată în contract. În situația în care, în contractul de achiziție sau factura de cumpărare nu se specifică durata utilă de viață, licențele se vor amortiza liniar pe durata stabilită de Comisia Tehnică Internă.

(n) Deprecierea activelor non-financiare

Valorile contabile ale activelor non-financiare ale Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP, altele decât activele privind impozitul amânat, sunt revizuite la fiecare dată de raportare pentru a determina dacă există vreun indiciu de depreciere. Dacă orice astfel de indiciu există, atunci valoarea recuperabilă a activului este estimată.

O pierdere din depreciere este recunoscută în cazul în care valoarea contabilă a unui activ depășește valoarea recuperabilă.

Pierderile din depreciere recunoscute în perioadele anterioare sunt evaluate la fiecare dată de raportare pentru orice indiciu care arată că pierderea a scăzut sau nu mai există. O pierdere din depreciere este reversată dacă a existat o modificare în estimările folosite pentru a determina suma recuperabilă. O pierdere din depreciere este reversată doar în măsura în care valoarea contabilă a activului nu depășește valoarea contabilă care ar fi fost determinată, netul amortizării, sau amortizarea, în cazul în care nici o pierdere din depreciere nu a fost recunoscută. La 31.12.2023, nu s-a constatat deprecierea activelor non-financiare.

(o) Depozite, titluri de creanțe emise și creditele subordonate

Depozitele, titlurile de creanțe emise și pasivele subordonate sunt sursele Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP de finanțare a datoriei.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP clasifică instrumentele de capital drept instrumente financiare sau instrumente de capital propriu în conformitate cu termenii contractuali ai instrumentului.

Depozitele clienților sunt recunoscute la cost amortizat.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP nu derulează operațiuni aferente titlurilor de creanțe emise și pasive subordonate.

(p) Provizioane și ajustări pentru pierderi așteptate

Prin adoptarea IFRS 9 s-a schimbat fundamental metoda de evaluare a deprecierei activelor financiare, prin înlocuirea abordării IAS 39 bazate pe ajustări pentru pierderile deja constatate ca fiind produse, prin ajustări pentru pierderi viitoare așteptate.

Conform principiilor IFRS 9, ajustările pentru pierderile preconizate sunt clasificate astfel:

- pierderi așteptate pe întreaga durată de viață a activului, dacă nivelul de risc al acestuia a crescut semnificativ de la recunoașterea inițială;

- pierderi așteptate pe următoarele 12 luni, dacă riscul de credit nu a crescut semnificativ.

Active financiare	Ajustări pierderi așteptate	Ajustări pierderi așteptate
	Sold 31.12.2022	Sold 31.12.2023
Numerar și echivalente numerar	-98	-105
Plasamente la bănci	0	-11
Credite acordate clienților	-1.596.888	-1.859.850
Titluri de datorie	-4.979	-5.080
Alte active	-913	-4.895
Total	-1.602.878	-1.869.941

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP înregistrează provizioane pentru următoarele situații:

- angajamente de creditare, garanții financiare și alte angajamente date;
- litigii;
- risc operational
- alte provizioane (concedii salariați)

(q) Garanții financiare

Garanțiile financiare sunt contracte prin care se solicită Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP să efectueze anumite plăți pentru a rambursa titularului o pierdere suportată, deoarece un anumit debitor nu efectuează plata la scadență, în conformitate cu termenii unui instrument de debitare.

Pasivele privind garanțiile financiare sunt recunoscute inițial la valoarea lor justă și valoarea justă inițială este actualizată pe durata de viață a garanției financiare în funcție de valoarea activului garantat și a procentului de garantare.

Litigiile și închiderea unor puncte de lucru ale Băncii

În conformitate cu IAS 37 “Provizioane datorii și active contingente” dacă Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP este pârâtă într-un proces, aceasta este obligată să calculeze probabilitatea de pierdere și să înregistreze “Provizioane pentru litigii”. Această sumă este actualizată ori de câte ori este nevoie. La finalizarea procesului, dacă banca este obligată să plătească despăgubiri atunci este utilizat provizionul iar suma înregistrată ca o cheltuială cu “Despăgubiri amenzi penalități”

În situația în care Consiliul de Administrație hotărăște închiderea unui punct de lucru din considerente de eficiență, se va înregistra un provizion cu suma aferentă plăților estimate a fi făcute de bancă cu această ocazie (despăgubiri la contractele de închiriere, transport active fixe etc.).

(r) Beneficiile angajaților

a. Beneficiile pe termen scurt

Beneficiile pe termen scurt ale angajaților sunt evaluate pe o bază neactualizată și sunt considerate cheltuieli ale perioadei în care serviciul a fost furnizat.

Beneficiile pe termen scurt ale angajaților includ salarii, bonusuri și contribuții la asigurările sociale. Beneficiile pe termen scurt ale angajaților sunt recunoscute drept cheltuieli atunci când sunt prestate serviciile.

Un provizion este recunoscut pentru valoarea care se așteaptă să fie plătită în numerar în cazul în care banca are o obligație legală sau implicită de a plăti această sumă, ca rezultat al unui serviciu furnizat în trecut de către angajat și obligația poate fi estimată în mod obiectiv.

Concediile de odihnă neefectuate, respectiv costul absențelor compensate acumulate, sunt înregistrate în cursul exercițiului financiar ca provizioane pentru beneficii ale angajaților sub forma absențelor compensate pe termen scurt.

În momentul recunoașterii acestora ca datorii față de angajați, valoarea provizioanelor va fi reluată prin conturile de venituri corespunzătoare.

b. Planurile de contribuții definite

Obligațiile pentru contribuțiile la planurile de pensii cu contribuții definite sunt recunoscute ca o cheltuială în profit sau pierdere atunci când sunt scadente.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP face plăți la bugetul statului român, în numele angajaților săi pentru contribuțiile de asigurări sociale obligatorii.

Toți angajații Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP sunt obligați prin lege să facă contribuții definite (incluse în contribuțiile la asigurările sociale) la planul de pensii al statului român (un plan de contribuții definit de stat). Toate contribuțiile relevante la planul de pensii al statului român sunt recunoscute ca o cheltuială în contul de profit și pierdere. Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP nu mai are nici o altă obligație suplimentară.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP nu operează nici un plan de pensii independent și, în consecință, nu are nici o obligație în ceea ce privește pensiile.

c. Planurile de beneficii definite

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP nu operează nici un plan de beneficii definit, și nu are așadar obligații privind contribuțiile la vreun astfel de plan.

d. Alte beneficii ale angajaților pe termen lung

Obligația netă a băncii în ceea ce privește beneficiile angajaților pe termen lung, altele decât planurile de pensii, este valoarea beneficiilor viitoare pe care angajații le-au câștigat în schimbul serviciului lor în perioada curentă și în perioadele anterioare. Pe baza contractului colectiv de muncă, Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP nu are obligația contractuală de a plăti un beneficiu pe termen lung calculat ținând seama de un serviciu trecut.

(s) Raportarea pe segmente

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP a efectuat tranzacții bancare în 2023 numai pe piața românească. Conducerea consideră că riscurile inerente și beneficiile specifice activității bancare nu sunt semnificativ diferite între categoriile de clienți precum și între diferitele regiuni geografice și, prin urmare nu consideră ca fiind necesară identificarea unor segmente separate de raportare.

(t) Standarde, interpretări și modificări ale Standardelor Internaționale de Raportare Financiară

A. Standarde care au fost adoptate de Uniunea Europeană:

a) Standardul Internațional de Raportare Financiară 17 "Contracte de asigurare" și amendamentul la Standardul Internațional de raportare financiară 17 „Contracte de asigurare” (Regulamentul 2021/2036/19.11.2021).

La 18.5.2017, Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate a emis IFRS 17 care înlocuiește IFRS 4 "Contracte de asigurare". Spre deosebire de IFRS 4, noul standard introduce o metodologie consecventă pentru contabilizarea contractelor de asigurare. Principiile esențiale din IFRS 17 sunt următoarele:

O entitate:

- identifica un contract de asigurare ca fiind un contract conform caruia entitatea accepta un risc de asigurare semnificativ de la cealaltă parte (detinatorul politei de asigurare), convenind să îl despăgubească pe detinatorul politei de asigurare dacă un eveniment viitor incert specificat are un efect nefavorabil asupra acestuia din urmă;
- separa instrumentele derivate încorporate specificate, componentele investitoriale distincte și obligațiile de executare distincte din contractele de asigurare;
- împarte contractele în grupuri pe care le va recunoaște și le va măsura;
- recunoaște și măsoară grupuri de contracte de asigurare la:
 - i. o valoare actualizată ajustată la risc a fluxurilor viitoare de trezorerie (fluxuri de numerar realizabile) care include toate informațiile disponibile despre fluxurile de numerar realizabile în concordanță cu informațiile observabile de pe piață; și
 - ii. o sumă reprezentând profitul nerealizat aferent grupului de contracte (marja contractuală a serviciului);
- recunoaște profitul dintr-un grup de contracte pe parcursul perioadei pentru care entitatea oferă asigurare și pe măsura ce entitatea este eliberată de risc. Dacă un grup de contracte este sau devine generator de pierderi, entitatea recunoaște imediat pierderea.
- prezintă separat veniturile din asigurări, cheltuielile cu serviciile de asigurare, și veniturile și cheltuielile aferente componentei investitoriale; și
- prezintă informații care să permită utilizatorilor situațiilor financiare să evalueze efectul pe care contractele din domeniul de aplicare al IFRS 17 îl au asupra situației financiare, performanței financiare și fluxurilor de numerar ale unei entități.

La 25.6.2020, Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate a emis un amendament la IFRS 17, care vizează facilitarea implementării standardului și ușurează entităților explicarea performanței lor financiare. În plus, odată cu această modificare, data intrării în vigoare a standardului a fost amânata pentru 1.1.2023.

În final, se remarcă faptul că, în conformitate cu Regulamentul Uniunii Europene care a adoptat standardul de mai sus, o entitate poate alege să nu aplice paragraful 22 din standard, conform caruia o entitate trebuie să nu includă în același grup contracte emise la mai mult de un an distanță, în:

(a) grupuri de contracte de asigurare cu caracteristici de participare directă și grupuri de contracte de investiții cu caracteristici de participare discreționară și cu fluxuri de numerar care afectează sau sunt afectate de fluxurile de numerar către asigurații altor contracte;

(b) grupuri de contracte de asigurare care sunt gestionate pe generații de contracte și care îndeplinesc condițiile prevăzute la Articolul 77b din Directiva 2009/138/CE și care au fost aprobate de autoritățile de supraveghere pentru aplicarea primei de echilibrare.

IFRS 17 nu se aplică situațiilor financiare ale Bancii.

b) Amendament la Standardul Internațional de raportare financiară 17 „Contracte de asigurare”: Aplicarea inițială a IFRS 17 și IFRS 9 – Informații comparative (Regulamentul 2022/1491/8.9.2022).

La 9.12.2021, Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate a emis o modificare la IFRS 17 conform căreia, la aplicarea inițială a IFRS 17, li se permite entităților să clasifice activele financiare pentru perioada comparativă într-un mod care să fie aliniat cu cel în care entitatea le-ar clasifica în tranziția la IFRS 9. Amendamentul specifică modul în care se aplică această opțiune în funcție de situația entității, respectiv dacă aplică IFRS 9 pentru prima dată concomitent cu IFRS 17 sau dacă l-a aplicat deja într-o perioadă anterioară.

Standardul de mai sus nu se aplică situațiilor financiare ale Bancii.

c) Amendament la Standardul Internațional de Contabilitate 1 “Prezentarea situațiilor financiare”: Prezentarea politicilor contabile (Regulamentul 2022/357/2.3.2022).

La 12.2.2021, Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate a emis un amendament la IAS 1, prin care a clarificat faptul că:

- O entitate trebuie să prezinte informații semnificative privind politica contabilă. Informațiile privind politica contabilă sunt semnificative dacă, atunci când sunt luate în considerare împreună cu alte informații incluse în situațiile financiare ale unei entități, se poate preconiza în mod rezonabil că vor influența deciziile pe care le iau principalii utilizatori ai situațiilor financiare.

- Informațiile privind politica contabilă care se referă la tranzacții ne semnificative sunt imateriale și nu necesită a fi prezentate. Informațiile privind politica contabilă pot fi totuși semnificative datorită naturii tranzacțiilor la care se referă, chiar dacă sumele sunt ne semnificative. Cu toate acestea, nu toate informațiile privind politicile contabile referitoare la tranzacții semnificative și alte evenimente sunt în sine semnificative.

- Informațiile privind politica contabilă sunt semnificative dacă utilizatorii situațiilor financiare ale unei entități ar avea nevoie de ele ca să înțeleagă alte informații materiale din situațiile financiare.

- Informațiile privind politica contabilă care se concentrează pe modul de aplicare a unei politici contabile de către o entitate sunt mai utile pentru utilizatorii situațiilor financiare decât informațiile standardizate sau informațiile care rezumă doar cerințele standardelor IFRS.

- Dacă o entitate prezintă informații ne semnificative privind politica contabilă, acestea nu ar trebui să eclipseze informații de politică contabilă materiale.

Amendamentul de mai sus a fost luat în considerare în situațiile financiare ale Bancii.

d) Amendament la Standardul Internațional de Contabilitate 8 „Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile și erori”: Definiția estimărilor contabile (Regulamentul 2022/357/2.3.2022).

La 12.2.2021, Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate a emis un amendament la IAS 8 prin care:

- A definit estimările contabile ca valori monetare în situațiile financiare care fac obiectul unor incertitudini în măsurare.

- A clarificat faptul că o politică contabilă poate necesita ca elemente din situațiile financiare să fie evaluate într-un mod care implică incertitudine în măsurare. Într-un asemenea caz, o entitate realizează o estimare contabilă. Elaborarea de estimări contabile implică utilizarea judecăților și ipotezelor.

- O entitate utilizează tehnici de măsurare și date de intrare pentru a dezvolta o estimare contabilă.

- O entitate ar putea fi nevoita sa schimbe o estimare contabila. Prin natura sa, o modificare a unei estimari contabile nu se refera la perioade anterioare si nu reprezinta corectarea unei erori. O modificare a unei date de intrare sau o modificare a unei tehnici de masurare sunt modificari ale estimarilor contabile, cu exceptia cazului in care rezulta din corectarea unor erori din perioada anterioara.

Adoptarea amendamentului de mai sus nu a avut niciun impact asupra situatiilor financiare ale Bancii.

e) Amendament la Standardul International de Contabilitate 12 „Impozitul pe profit”: Impozit amanat aferent activelor si datorilor care decurg dintr-o singura tranzactie (Regulamentul 2022/1392/11.8.2022).

La 7.5.2021, Consiliul pentru Standarde Internationale de Contabilitate a emis o modificare la IAS 12 prin care a restrans domeniul de aplicare al exceptarii la recunoastere conform careia, in situatii specifice, entitatile sunt scutite de la recunoasterea impozitului amanat la recunoasterea initiala a activelor sau datorilor. Modificarea clarifica faptul ca exceptarea nu se mai aplica tranzactiilor care, la recunoasterea initiala, dau nastere unor diferente temporare impozabile si deductibile egale.

Adoptarea amendamentului de mai sus nu a avut niciun impact asupra situatiilor financiare ale Bancii.

f) Amendament la Standardul International de Contabilitate 12 "Impozitul pe profit": Reforma fiscala internationala - Reguli ale Modelului Pilonului Doi (Regulamentul 2023/2468/ 8.11.2023)

La 23.5.2023, Consiliul pentru Standarde Internationale de Contabilitate a emis o modificare la IAS 12 cu scopul de a oferi indrumari cu privire la tratamentul prevederilor impuse prin Reguli Modelului Pilonului Doi al Reformei Fiscale Internationale. In mod particular, conform amendamentului, o entitate:

- Trebuie sa nu recunoasca si sa nu prezinte informatii privind active si datorii din impozit amanat care decurg din impozitul pe profit conform Pilon Doi.

- Trebuie sa prezinte faptul ca a aplicat exceptia de mai sus.

- Trebuie sa prezinte separat cheltuielile (veniturile) cu impozitul curent aferent impozitului pe profit conform Pilon Doi.

- In perioadele in care a fost adoptata (sau a fost adoptata in mod substantial) legislatia Pilonului Doi, dar nu a intrat inca in vigoare, trebuie sa prezinte informatii cunoscute sau care pot fi estimate in mod rezonabil, care sa ajute utilizatorii situatiilor financiare sa aprecieze expunerea sa la impozitul pe profit conform Pilon Doi.

Adoptarea amendamentului de mai sus nu a avut niciun impact asupra situatiilor financiare ale Bancii.

B. Standarde aplicabile in Uniunea Europeana

a) IFRS 16 „ Contracte de leasing”

Acest standard se aplica incepand cu data de 01.01.2019

Standardul International de Raportare Financiară 16 Contracte de leasing se aplica pentru toate contractele de leasing, cu exceptia:

- a. Contractelor de leasing pe termen scurt (mai mic de un an);
- b. Contractelor de leasing pentru care activul suport are o valoare mica (sub 5.000 USD).

La data inceperii derularii unui contract de leasing, Banca Centrala Cooperatista CREDITCOOP trebuie sa recunoasca un activ aferent dreptului de utilizare si o datorie care decurge din contractul de leasing.

Datoria care decurge din contractul de leasing se evalueaza la valoarea actualizata a platilor de leasing ce sunt datorate de la data inceperii pana la data finalizarii contractului de leasing.

Platile de leasing se actualizeaza utilizand rata marginala de imprumut.

Rata marginala de imprumut reprezinta rata dobanzii pe care ar trebui sa o plateasca banca pentru a imprumuta fondurile pe termen lung necesare pentru a obtine activele aferente dreptului de utilizare ce fac obiectul contractelor de leasing.

Activele reprezentând drepturi de utilizare se evaluează la cost, aplicând dispozițiile privind amortizarea din IAS 16 Imobilizări corporale.

După data începerii derulării unui contract de leasing, în situația modificării condițiilor din contractul de leasing, banca, în calitate de locatar, trebuie să reevalueze datoria care decurge din contractul de leasing pentru a reflecta modificarea plăților/ condițiilor de leasing.

Banca Centrala Cooperatista CREDITCOOP trebuie să recunoască valoarea reevaluării datoriei care decurge din contractul de leasing ca o ajustare a activului aferent dreptului de utilizare.

Pentru contractele de leasing care nu îndeplinesc condițiile de recunoaștere prevăzute de IFRS 16, Banca Centrala Cooperatista CREDITCOOP recunoaște plățile de leasing (chirie) asociate acestor contracte ca pe o cheltuială, pe toată durata contractului de leasing.

Cheltuielile cu chiriile înregistrate în avans sunt recunoscute în contul profit sau pierdere, pe baza liniara, pe durata închirierii.

Facilitățile primite privind închirierea sunt recunoscute ca parte integrantă a cheltuielilor totale pentru închiriere, pe perioada închirierii.

b) IFRS 9 Instrumente Financiare (data intrării în vigoare: data de 1 ianuarie 2018)

Acest standard inlocuieste prevederile din IAS 39 „Instrumente financiare: recunoastere și evaluare” privind clasificarea și evaluarea activelor financiare.

Activele financiare se clasifică utilizându-se una din cele două metode de evaluare: la cost amortizat și la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere sau prin alte elemente ale rezultatului global.

Incepând cu aplicarea în 2018 a IFRS 9, activele financiare ale Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP, se încadrează în categoria de măsurare ”cost amortizat”, intrucât banca nu efectuează o activitate de cumpărare și de vânzare a activelor în mod regulat pentru a reechilibra portofoliul de active și pentru a satisface nevoile de flux de numerar și nici nu efectuează activități de securitizare în portofoliu, strategia de investiții concentrându-se pe realizarea câștigurilor din dobânzi contractuale și nu pe realizarea câștigurilor din diferențele de valoare justă. Astfel, sunt indeplinite condițiile:

- modelul de afaceri este cel potrivit căruia activele sunt deținute pentru colectarea fluxurilor de numerar
- fluxurile de numerar sunt reprezentate exclusiv de plăți aferente principalului și dobânzii care stau la baza încadrării activelor bancii la ”cost amortizat”.

Prin valoarea la ”cost amortizat” se înțelege valoarea la care activul financiar este evaluat la recunoașterea inițială minus rambursările de principal, plus sau minus amortizarea cumulată utilizând metoda dobânzii efective pentru orice diferență între valoarea inițială și valoarea de maturitate iar activele financiare se ajustează cu orice alocație de pierdere.

Clasificarea și măsurarea activelor financiare în conformitate cu IFRS 9 are în vedere analiza modelului de afaceri. Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP nu realizează operațiuni de vânzare a creanțelor provenite din credite către societăți furnizoare de servicii de colectare, potrivit strategiei și politicii de management a riscului de credit Astfel, la Banca Centrala Cooperatista CREDITCOOP, pentru evaluarea activelor financiare se utilizează modelul de afaceri ce are ca obiectiv deținerea activelor financiare pentru colectarea fluxurilor de trezorerie contractuale reprezentate de principalul și dobânda.

IFRS 9 conține o abordare în trei faze care are la bază modificarea calității creditului de la recunoașterea inițială.

În vederea calculului de ajustări pentru pierderi așteptate aferente creanțelor din operațiuni cu clientela, în conformitate cu prevederile IFRS 9, banca procedează la încadrarea creditelor existente în portofoliu (creditele evidenciate în conturile bilanțiere) în unul din următoarele bucket-uri:

Bucket 1 (denumit în continuare B1) = va cuprinde creditele la care riscul nu a crescut semnificativ;

Bucket 2 (denumit în continuare B2) = va cuprinde creditele la care riscul a crescut semnificativ fata de recunoasterea inițiala dar care nu sunt depreciate;

Bucket 3 (denumit în continuare B3) = va cuprinde creditele depreciate la data raportarii și creditele depreciate la recunoasterea inițiala.

Correspondența dintre încadrarea creditelor în unul dintre cele 3 Stadii și modul de calcul al ajustărilor pentru pierderi așteptate este următoarea:

B1 - credite la care riscul nu a crescut semnificativ

- ajustari colective calculate pentru o perioada de 1 an de zile
- ajustari individuale calculate pentru credite a caror expunere bruta diminuata cu garantiile reale eligibile este egala sau mai mare decat limita valorii de 250.000 lei
- Pentru credite cu valori mai mari sau cel puțin egal cu 250.000 lei, abordarea se va face individual pe toată durata de viață.

B2 - creditele la care riscul a crescut semnificativ fata de recunoasterea inițiala dar care nu sunt depreciate

- ajustari colective calculate pentru pe durata ramasa de viata a creditului
- ajustari individuale calculate pentru credite a caror expunere bruta diminuata cu garantiile reale eligibile este egala sau mai mare decat limita valorii de 250.000 lei
- Pentru credite cu valori mai mari sau cel puțin egal cu 250.000 lei, abordarea se va face individual pe toată durata de viață.

B3 - creditele depreciate la data raportarii și creditele depreciate la recunoasterea inițiala

- ajustari individuale calculate pe durata ramasa de viata a creditului

Stabilire rating inițial

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP procedează la stabilirea rating-ului inițial pe baza punctajului total obținut din fișa de risc de nerambursare pentru clienții de tip persoane fizice, persoane fizice autorizate (PFA) și persoane juridice (PJ), astfel:

1) Pentru clienții de tip persoane fizice, pe baza punctajului obținut din fișa de risc de nerambursare la data acordării, existent în baza de date, se atribuie o clasă de rating care va fi utilizată în continuare ca și rating inițial. Aceasta fișa cuprinde următorii indicatori:

- Natura veniturilor clientului;
- Valoarea veniturilor clientului și a coplătitorilor
- Situația locativă a clientului
- Durata rezidenței la aceeași adresă a clientului
- Vechimea în muncă a clientului
- Starea civilă a clientului;
- Vârsta clientului
- Domeniul în care își desfășoară activitatea clientul
- Pregătirea profesională a clientului
- Informații înscrise în bazele de date ale CRC și ale Biroului de Credite

2) Pentru clienții de tip persoane fizice autorizate, pe baza punctajului obținut din fișa de risc de nerambursare la data acordării, existent în baza de date, se atribuie o clasă de rating care va fi utilizată în continuare ca și rating inițial.

3) Pentru clienții de tip persoane juridice, pe baza punctajului din fișa de risc de nerambursare de la data acordării, existent în baza de date, se atribuie un rating care va fi utilizat în continuare ca și rating inițial.

În cazul creditelor care la recunoașterea inițială vor avea atribuit rating D sau E, acesta nu se va modifica pe toată perioada de derulare a creditului.

Pentru a putea identifica dacă riscul a crescut semnificativ sau nu față de recunoașterea inițială, la finalul fiecărei luni Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP procedează la reevaluarea rating-ului în funcție de punctajul obținut din evaluarea indicatorilor cheie de performanță KPI și compararea acestuia cu rating-ul inițial.

Încadrarea în bucketuri în funcție de ratingul atribuit la recunoașterea inițială se efectuează după cum urmează:

- bucket B1 rating AAA, AA, A
- bucket B2 rating BBB, BB, B, CC, C
- bucket B3 rating D, E

Estimarea serviciului datoriei

Serviciul datoriei = Serviciul datoriei înregistrat de un debitor reprezintă capacitatea acestuia de a-și onora obligațiile contractuale la scadență și este exprimat ca număr de zile de întârziere la plată, calculat ca diferență între data celei mai vechi expuneri restante și data curentă sau data analizei.

1) După stabilirea rating-ului, banca procedează la estimarea serviciului datoriei. Această estimare a serviciului datoriei se realizează pe baza funcției polinomiale de gradul 2.

2) Funcția polinomială de gradul 2 ia în considerare serviciul datoriei înregistrat de client în ultimele 12 luni și pe baza acestuia realizează estimarea serviciului datoriei pentru luna următoare.

3) În situația în care SD estimat pe baza funcției polinomiale de gradul 2, în cazul creditelor aflate în stadiul 1 IFRS, depășește pragul de 60 de zile, acestea vor fi încadrate în stadiul 2 IFRS

Ca excepție sunt următoarele cazuri:

- omisiunea administrativă, care se poate aplica în cazul clienților care înregistrează un serviciu al datoriei efectiv cuprins între 31 și 60 de zile (pentru care riscul nu a crescut semnificativ) și pentru care:

- (1) întârzierea la plată nu a fost cauzată de dificultăți financiare ale debitorilor sau,
- (2) nu există o legătură între creșterea semnificativă a riscului apariției unor neîndepliniri ale obligațiilor de plată și activele financiare la care plățile sunt restante de peste 30 de zile, banca având acces la dovezi istorice care demonstrează acest aspect.

Având în vedere prevederile pct. B5.5.19 și B5.5.20 din cadrul IFRS 9, în cazul clienților care înregistrează un serviciu al datoriei efectiv cuprins între 31 și 60 de zile (pentru care riscul nu a crescut semnificativ) și pentru care există marcaj de omisiune administrativă, se va proceda la menținerea forțată în bucket-ul 1 a respectivelor credite.

Ca excepție, în cazul creditelor care sunt neperformante de mai mult de 24 de luni, se va verifica după finalizarea calculului de ajustări dacă volumul de ajustări raportat la expunerea brută (principal neexigibil + principal exigibil + dobânzi neexigibile + dobânzi exigibile + amortizări de activ – amortizări de pasiv) depășește sau nu pragul de 65%.

- în situația în care volumul de ajustări raportat la expunerea brută a creditului este > 65%, ajustările aferente acelei expuneri nu se vor modifica.
- în situația în care volumul de ajustări raportat la expunerea brută a creditului este < 65%, ajustările aferente acelei expuneri vor fi egale cu valoarea rezultată în urma calculului următor: $65\% \times \text{expunerea brută aferentă creditului}$

Evaluare criteriilor de încadrare directă în categorie de rating

Încadrare directă în rating B și atribuirea unui punctaj fix în cazul în care creditul se află la prima operațiune de restructurare și este performant la data restructurării.

Banca Centrala Cooperatista CREDITCOOP procedeaza la încadrare directă în rating D și atribuirea unui punctaj fix corespunzător în cazul în care este îndeplinită cel puțin una din următoarele condiții:

1. Creditul înregistrează un SD cuprins între 0 și 90 de zile și are marcaj manual recuperare credit prin executarea garanției reale

Exemple: Clienți despre care banca obține informații că (1) au plecat din țară, (2) sunt privați de libertate sau (3) se află în șomaj însă banca nu deține documente doveditoare în acest sens. (Creditele care respectă criteriul de mai sus, vor fi încadrate automat în categoria creditelor neperformante)

2. Decesul debitorului
3. Nu are constituită ipotecă mobilă pe contul curent al clientului, a primit/înregistrat poprire pe contul curent al acestuia și există și alte informații care împreună pot constitui o dovadă a deprecierei,
4. Societatea care se află în insolvență generală respectă planul de reorganizare (se încasează rata conform scadențarului sau planului de reorganizare, după caz)
5. Expunerea restructurată este neperformantă la data restructurării, iar creditul se regăsește în perioada de grație și/sau în perioadă de observație;
6. Expunerea restructurată este depreciată la data restructurării, iar creditul se regăsește în perioada de grație și/sau în perioadă de observație,
7. Expunerea a beneficiat de două sau mai multe operațiuni de restructurare

În situația în care debitorul este schimbat (printr-o operațiune de novăție), ca urmare a unui eveniment, cum ar fi o fuziune sau achiziție a debitorului sau orice altă tranzacție similară, numărarea zilelor restante la plată (serviciul datoriei) începe din momentul în care o persoană sau o entitate diferită intră sub incidența obligației de a achita obligația. În schimb, numărarea zilelor restante nu este afectată de modificarea numelui debitorului (exemplu: modificarea numelui în urma căsătoriei). (pct.20 din ghidul EBA/GL/2016/07)

- 1) Dacă în urma reevaluării ratingului, un activ financiar trebuie să migreze într-un stadiu mai bun, respectiv din:
 - Bucket 3 >>> Bucket 2
 - Bucket 3 >>> Bucket 1
 - Bucket 2 >>> Bucket 1

acest lucru se va întâmpla numai după o staționare de minim 60 de zile de la ultima reîncadrare în Stadiu. Pe perioada staționării în Bucket 2, activele financiare care nu au marcaj de încadrare directă în Bucket 2, vor rămâne încadrate în categoria creanțelor performante.

- 2) În cazul creditelor nou acordate, reevaluarea ratingului acordat inițial, se va realiza după o perioadă de minim 60 de zile.

Comparare rating reevaluat cu rating-ul inițial și stabilire Stadiu

La fiecare final de lună, Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP stabilește noul rating (rating reevaluat) care se compară cu cel inițial, rezultând încadrarea în Bucket 1, 2 sau 3.

Excepție fac creditele care la recunoașterea inițială vor avea atribuit rating D sau E, deoarece acesta nu se va modifica pe toată perioada de derulare a creditului.

În vederea calculului de ajustări pentru pierderi așteptate, creanțele lunare individuale (principal + dobândă + comision administrare credit) așa cum sunt evidențiate în cadrul scadențarului și care au o valoare mai mică de 30 lei, nu vor fi luate în considerare la calculul serviciului datoriei, deoarece în acest caz se consideră că nu s-a manifestat riscul de nerambursare. În această situație, serviciul datoriei utilizat pentru calculul de ajustări (serviciul datoriei ajustat), va fi diminuat corespunzător, iar cea mai veche scadență din scadențar, cu o valoare mai mică de 30 de lei, nu va mai fi luată în considerare.

În situația în care un client beneficiază de 2 sau mai multe credite, se va lua în considerare ratingul reevaluat cel mai slab de la creditele pe care acesta le deține la bancă (pe principiul contaminării).

În situația în care la data raportării se obține un punctaj aferent categoriilor de rating AAA, AA sau A, iar serviciul datoriei estimat pentru luna următoare este mai mare de 60 de zile, punctajul obținut la încadrarea în categoriile de rating va fi ajustat astfel încât ratingul va scade cu trei clase.

În situația punctajul obținut este aferent categoriilor de rating BBB, BB sau B, iar serviciul datoriei estimat pentru luna următoare este mai mic sau cel mult egal cu 60 de zile, punctajul obținut la încadrarea în categoriile de rating va fi ajustat astfel încât ratingul va crește cu trei clase.

Pentru portofoliul de credite amânate la plată care înregistrează un serviciu al datoriei între 60 și 90 zile și pentru care perioada de grație a expirat, BNR a dispus majorarea gradului de acoperire cu ajustări pentru pierderi așteptate la un nivel minim de 55%.

În cazul creditelor care au beneficiat de operațiune de amânare la plată, indiferent de tipul moratorului (legislativ sau non-legislativ) și pentru care serviciul datoriei la momentul actualizării calculului de ajustări (finalul de lună) este cuprins între 60 și 90 de zile inclusiv, pentru fiecare credit care îndeplinește cumulativ condițiile de mai sus, se verifică după finalizarea calculului de ajustări dacă volumul de ajustări raportat la expunerea brută (*principal neexigibil + principal exigibil + dobânzi neexigibile + dobânzi exigibile + amortizări de activ – amortizări de pasiv*) depășește sau nu pragul de 55%.

În situația în care volumul de ajustări raportat la expunerea brută a creditului este > 55%, ajustările aferente acelei expuneri nu se vor modifica.

În situația în care volumul de ajustări raportat la expunerea brută a creditului este < 55%, ajustările aferente acelei expuneri vor fi egale cu valoarea rezultată în urma calculului următor: $55\% \times \text{expunerea brută aferentă creditului}$.

Pentru creditele a căror expunere brută diminuată cu garanțiile reale este mai mare sau egală cu 250.000 lei, ajustările se vor calcula astfel:

1. Bucket 1

- Serviciul datoriei 0 zile - 5% ajustări din total expunere brută
- Serviciul datoriei 1-15 zile - 15% ajustări din total expunere brută
- Serviciul datoriei >15 zile - 25% ajustări din total expunere brută

2. Bucket 2 – evaluare individuală în vederea estimării fluxurilor viitoare de încasări

3. Bucket 3 - evaluare individuală în vederea estimării fluxurilor viitoare de încasări

Înregistrarea în contabilitate a pierderilor așteptate aferente activelor financiare depreciate la data raportării se face în contul “Pierderi așteptate aferente activelor financiare depreciate la data raportării” cu maximul valorii dintre:

- ajustarea calculată în urma aplicării formulei de calcul a ajustărilor pentru pierderi așteptate indentificate la nivel individual bazată pe estimarea fluxurilor de trezorerie și

- ajustarea calculată în urma aplicării formulei de calcul a ajustărilor pentru pierderi așteptate identificate la nivel colectiv aferentă intervalului anterior (serviciul datoriei cuprins între 60 și 90 zile).

În cazul creditelor acordate IMM-urilor al căror SD depășește 90 de zile, se va avea în vedere asigurarea unui grad minim de acoperire cu ajustări de 65%.

Astfel, se va verifica după finalizarea calculului de ajustări volumul de ajustări raportat la expunerea brută:

- în situația în care volumul de ajustări raportat la expunerea brută a creditului este $> 65\%$, ajustările aferente acelei expuneri nu se vor modifica
- în situația în care volumul de ajustări raportat la expunerea brută a creditului este $< 65\%$, ajustările aferente acelei expuneri vor fi egale cu valoarea rezultată în urma calculului următor: $65\% \times \text{expunerea brută aferentă creditului}$.

Încadrarea activelor în categoria creanțelor neperformante, depreciate la data raportării, stare de nerambursare

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP procedează la încadrarea în categoria creanțelor neperformante a tuturor activelor financiare clasificate în Bucket 3 și a celor încadrate în mod direct în Bucket 2.

În categoria creanțelor depreciate (depreciate la data raportării și depreciate la recunoșterea inițială) banca încadrează toate activele clasificate în Bucket 3.

Creanțele care se află în stare de nerambursare fac parte din categoria activelor financiare depreciate la data raportării sau a activelor financiare depreciate la recunoșterea inițială, în conformitate cu art. 178 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 .

Expunerile sunt considerate în stare de nerambursare atâta timp cât sunt încadrate în bucket-ul 3 IFRS și au calculate ajustări pentru pierderi așteptate la nivel individual pe toată durata de viață

În conformitate cu prevederile art. 178 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 coroborate cu cele prezentate în Ghidul EBA / GL / 2016/07, Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP considera că un debitor se află în stare de nerambursare atunci când sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- a) Totalul sumelor exigibile/credit depășesc 150 lei,
- b) Totalul sumelor exigibile depășesc 1% din valoarea totală a expunerii brute a creditului,
- c) Nu există bifă de restanță tehnică,

Restanță tehnică: în oricare dintre următoarele cazuri:

- 1) în cazul în care banca identifică faptul că starea de nerambursare a apărut ca urmare a unor date sau erori de sistem ale instituției, inclusiv a erorilor manuale din procesele standardizate, dar cu excepția deciziilor greșite de acordare de credite;
- 2) în cazul în care banca identifică faptul că starea de nerambursare a fost un rezultat al neexecutării, al executării defectuoase sau al executării cu întârziere a tranzacției de plată comandate de către debitor sau în cazul în care există dovada că plata a eșuat ca urmare a unei disfuncționalități la nivelul sistemului de plăți;
- 3) în cazul în care, ca urmare a naturii tranzacției, există un decalaj între primirea plății de către bancă și repartizarea acestei plăți în contul relevant, astfel încât plata să fie făcută înainte de termenul de 90 de zile, iar creditarea în contul clientului să aibă loc după 90 de zile de întârziere;

d) Se respectă unul din criteriile de mai jos:

1. Serviciul datoriei este mai mare de 90 de zile,
2. Contorul creditului aferent numărului de zile de restanță depășește 90 de zile consecutive,

3. Expunerea față de un anumit debitor, cu restanțe mai mari de 90 de zile, reprezintă cel puțin 20% din valoarea brută a tuturor expunerilor bilanțiere față de respectivul debitor (Contaminare: debite cu serviciul datoriciei peste 90 zile \geq Total debite \times 20%),
 4. O parte semnificativă a obligației totale a debitorului se află în stare de nerambursare (în cazul expunerilor de tip retail),
 5. Expunerile restante cumulate pentru un grup de clienți aflați în legătură depășesc 20% din valoarea brută a tuturor expunerilor bilanțiere aferente grupului de clienți aflați în legătură.
- Notă: Prin parte semnificativă se înțelege faptul că minim 25% din expunerile de tip retail aferente unui debitor se află în stare de nerambursare. În situația în care pragul de 25% este depășit, toate celelalte expuneri de tip retail aferente debitorului vor fi încadrate în stare de nerambursare.
- În conformitate cu prevederile art. 178, alin. (1) lit. a) și alin (3) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, precum și pct. 58-60 din ghidul EBA/GL/2016/07, Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP considera că un debitor se află în stare de nerambursare, în baza unor indicii privind improbabilitatea de plată a obligațiilor din credite.

Criteriile / indiciile privind improbabilitatea de plată sunt definite în cele ce urmează:

1. Dificultăți financiare sau personale ale clientului care sunt dovedite de către acesta indiferent de serviciul datoriciei (vezi art.4 din cadrul procedurii privind restructurarea creditelor la nivelul organizațiilor cooperatiste de credit din rețeaua CREDITCOOP),
2. Creditul a fost declarat scadent anticipat,
3. Instituția de credit a inițiat procedura de executare silită,
4. Ratingul calculat la finele perioadei de raportare este E,
5. Notificare dare în plată,
6. "Dacă creditul respectă cumulativ următoarele criterii:
 - a. SD > 60 de zile,
 - b. gradul de îndatorare al clientului a crescut față de situația înregistrată de debitor la momentul acordării creditului,
 - c. au fost înregistrate întârzieri semnificative ale plăților către alți creditori pentru facilități de credit mai mari de 5.000 lei și categoria de întârziere 2."
7. Nu se mai contabilizează dobânda aferentă obligației din credite, (Atenție: se vor lua în considerare toate creditele cu dobânda 0 din portofoliu),
8. S-a solicitat din partea băncii suplimentarea garanțiilor pe parcursul derulării creditului,
9. Instituția a deschis procedura de faliment,
10. Debitorul solicită deschiderea procedurii de faliment,
11. Debitorul este în stare de faliment sau insolvență simplificată (stare F). Din insolvența generală s-a decis lichidarea (stare F). Rata creditului nu este cuprinsă în planul de reorganizare – stare F,
12. Se identifică o criză a sectorului economic în care clientul își desfășoară activitatea (NACE),
13. Au fost identificate suspiciuni de fraudă,
14. Există informații conform cărora administratorii, acționarii sau entitatea nefinanciară fac obiectul unui dosar penal care privește infracțiuni economice,
15. Societatea a intrat în insolvență generală și judecătorul nu a aprobat încă planul de reorganizare,
16. Expunerea restructurată este în stare de nerambursare la data restructurării, iar creditul se regăsește în perioada de grație și/sau în perioadă de observație,
17. Instituția vinde obligația din credite înregistrând o pierdere economică semnificativă iar pierderea este considerată de natura creditelor și asociată riscului de credit ,
18. Instituția consimte să restructureze obligația din credite în regim de urgență, în cazul în care acest lucru poate conduce la reducerea obligației financiare cu depășirea pragului de 1%, ca urmare a anulării sau a amânării la plată a unei părți semnificative a principalului, a dobânzii sau, dacă este cazul, a comisioanelor, (EBA/GL/2016/07 – pct. 51)
19. Restructurarea se consideră a nu fi în regim de urgență, însă există anumite indicii care pot sugera improbabilitatea de plată, astfel:
 - a) Plata unei sume forfetare mari plasată la sfârșitul graficului de rambursare;
 - b) Grafic de rambursare inegal, cu plăți de valoare mică la începutul perioadei de rambursare;
 - c) O perioadă de grație semnificativă la începutul graficului de rambursare (cuprinsă între 9 și 12 luni);
 - d) Expunerea a făcut obiectul unor restructurări în regim de urgență în mod repetat.

Toate creditele care vor fi încadrate în categoria în stare de nerambursare vor avea marcaj și de credite neperformante și de credite depreciate.

Pentru administrațiile centrale, locale și entitățile din sectorul public, nu se aplica criteriile de mai sus ci se aplica doar criteriul legat de numărul de zile de intarziere

Toate intrările unui client în starea de nerambursare sunt contorizate.

În situația în care un credit nu mai îndeplinește criteriile de încadrare în starea de nerambursare, din acel moment el trebuie să fie menținut în acea stare încă 90 de zile. După ce trec cele 90 de zile, la fiecare final de lună se va verifica dacă clientul a efectuat în ultimele 3 luni plăți regulate, dacă SD a scăzut la momentul analizei la 0 zile și dacă nu a mai intervenit o nouă stare de nerambursare în perioada respectivă. În situația în care cele 3 criterii se respectă cumulativ, creditul iese din starea de nerambursare.

În situația în care un credit se află la a treia intrare în starea de nerambursare, din acel moment el trebuie să fie menținut în acea stare încă 180 de zile. După ce trec cele 180 de zile, la fiecare final de lună se va verifica dacă clientul a efectuat în ultimele 3 luni plăți regulate, dacă SD a scăzut la momentul analizei la 0 zile și dacă nu a mai intervenit o nouă stare de nerambursare în ultimele 180 de zile. În situația în care cele 3 criterii se respectă cumulativ, creditul iese din starea de nerambursare.

La revenirea unui credit din stare de nerambursare, Banca Centrala Cooperatista CREDITCOOP trebuie să aibă în vedere și următoarele aspecte:

- (a) criteriul/criteriile care au stat la baza clasificării creditului în stare de nerambursare nu mai continuă să fie aplicabil/aplicabile;
- (b) evaluarea comportamentului debitorului în ultimele 3 luni;
- (c) evaluarea situației financiare a debitorului în ultimele 3 luni;
- (d) după o perioadă de 3 luni de când nu mai sunt îndeplinite criteriile ce au condus la încadrarea în starea de nerambursare, va efectua o evaluare și, în cazul în care constată în continuare că este puțin probabil ca debitorul să-și achite obligațiile în totalitate, fără a recurge la executarea garanției, expunerile trebuie să continue să fie clasificate drept în stare de nerambursare până în momentul în care se constată că îmbunătățirea calității creditului este factuală și permanentă;
- (e) condițiile menționate la literele (a)-(d) trebuie îndeplinite, de asemenea, în ceea ce privește expunerile noi față de debitor, în special în cazul în care expunerile anterioare în stare de nerambursare față de debitorul în cauză au fost vândute sau anulate (derecunoscute).

În situația în care un credit performant a beneficiat de operațiune de restructurare iar pe parcursul perioadei de observație a fost încadrat ca neperformant, acesta va putea fi reclasificat ca performant doar dacă au trecut minim 12 luni de la ultima încadrare a acestuia ca neperformant.

În situația în care un credit neperformant, depreciat sau aflat în stare de nerambursare a beneficiat de operațiune de restructurare iar pe parcursul perioadei de observație a fost încadrat ca neperformant din alte motive decât cele legate de restructurare, acesta va putea fi reclasificat ca performant doar dacă au trecut minim 12 luni de la ultima încadrare a acestuia ca neperformant.

Creditele aflate în starea de nerambursare reprezintă o parte din totalitatea portofoliului de credite depreciate (la data raportării sau la recunoașterea inițială).

Toate creditele marcate în stare de nerambursare vor avea obligatoriu marcaj de depreciate și neperformante

Starea de nerambursare NU se corelează cu portofoliul neperformant

Fata de debitorii aflați în insolvența generală, banca va constitui ajustări pentru pierderi așteptate la nivelul a cel puțin 90% din expunerile brute existente în sold.

Nu se constituie ajustări pentru pierderi așteptate la nivelul a cel puțin 90% din expunerile brute existente în sold, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- pentru debitorul în cauza s-a înregistrat procedura de reorganizare judiciară;

- instanța a aprobat planul de reorganizare în care sunt prevăzute și plățile aferente creditului;
- debitorul își achită obligațiile contractuale față de organizația cooperatistă conform prevederilor din planul de reorganizare.

Se vor calcula ajustări pentru pierderi așteptate în proporție de 90% din expunerea creditului, în anumite situații: în cazul creditelor cu SD \geq 180 zile, pentru care nu s-a declarat scadență anticipată, indiferent dacă s-au realizat operațiuni de restructurare în trecut, în cazul creditelor cu SD \geq 180 zile pentru care s-a declarat scadență anticipată și nu s-a declanșat procedura de executare silită, indiferent dacă s-au realizat operațiuni de restructurare în trecut

În cazul insolvenței simplificate sau în cazul insolvenței generale pentru care judecătorul nu a aprobat planul de reorganizare sau organizația cooperatistă de credit nu s-a înscris la masa credală, se constituie ajustări în proporție de 100% din valoarea expunerii.

În cazul entităților nefinanciare aflate în faliment se constituie ajustări pentru pierderi așteptate în proporție de 100% din valoarea expunerii creditului.

Se vor calcula ajustări pentru pierderi așteptate în proporție de 100% din expunerea creditului, în următoarele situații:

- a) în cazul creditelor pentru care s-a declanșat procedura de executare silită, au trecut minim 12 luni de la demararea procedurii, iar suma anualizată aferentă încasărilor din ultimele 6 luni nu a condus la recuperarea minimă de 5% din principal sau expunerea existentă la momentul declarării procedurii de executare silită
- b) în situația în care Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP consideră ca nu mai există așteptări rezonabile de recuperare

În situația în care un client are pe rol 2 sau mai multe credite, iar unul dintre acestea este încadrat în stadiul 3 IFRS, celelalte expuneri care au fost încadrate în bucket-ul 1 vor fi contaminate automat și vor fi încadrate în stadiul 3 IFRS.

În cazul creditelor cu data primei intrări în categoria de neperformante mai mare de 24 de luni și mai mică de 36 de luni, gradul de acoperire cu ajustări pentru pierderi așteptate este cuprins între 55% și 70%.

Expunerile sunt ajustate cu valoarea garanțiilor reale eligibile sau garanțiilor financiare.

Constituirea ajustărilor pentru pierderi așteptate aferente creanțelor din operațiuni cu clientela

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP determină ajustări pentru pierderi colective calculate pentru o perioadă de 1 an de zile pentru creditele aparținând Stadiului 1 (B1) a caror expunere brută diminuată cu garanțiile reale este mai mică decât limita valorii de 250.000 lei.

Pentru creditele care aparținând Stadiului 2 (B2) a caror expunere brută diminuată cu garanțiile reale este mai mică decât limita valorii de 250.000 lei Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP determină ajustări pentru pierderi colective calculate pe durata rambursării de viață a creditului

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP calculează ajustări pentru pierderi așteptate la nivel individual determinate pe durata rambursării de viață a creditului în cazul creditelor a caror expunere brută diminuată cu garanțiile reale eligibile este egală sau mai mare decât limita valorii de 250.000, indiferent de Stadiul în care acestea sunt încadrate.

Pentru determinarea provizioanelor pentru angajamente de creditare date aferente liniilor de credit se procedează astfel:

- se calculează maturitatea comportamentală pe baza portofoliului de credite de tip revolving (linii de credit);
- se calculează ponderea expunerii extrabilanțiere în total expunere (bilanțieră și extrabilanțieră);

- se calculează ajustarea pentru pierderea așteptată pentru întreaga expunere ținând cont de maturitatea comportamentală, cu excepția liniilor de credit încadrate în bucketul 1 IFRS în cazul cărora ajustarea se va determina pe o perioadă de 12 luni;
- se determină proporțional ajustarea pentru pierderea așteptată aferentă expunerii bilanțiere, înmulțind ajustarea pentru pierderea așteptată totală, calculată pentru întreaga expunere cu ponderea expunerii bilanțiere;
- se determină proporțional provizionul pentru angajamentele de creditare date înmulțind ajustarea pentru pierderea așteptată totală calculată pentru întreaga expunere cu ponderea expunerii extrabilanțiere

Constituirea ajustărilor pentru pierderi așteptate aferente creanțelor din operațiuni interbancare și tranzacții cu bănci centrale

Pentru calculul ajustărilor pentru pierderi așteptate a expunerilor față de stat/bănci centrale/instituții de credit le este atribuită o probabilitate de default de 0,03% și o pierdere în caz de default(LGD) de 45% în conformitate cu prevederile art. 160 și respectiv art. 161. din Regulamentul 575/2013 cu modificările și completările ulterioare. Pierderea în caz de default (LGD) este egală cu 1-Rata de recuperare (RR).

Ca urmare pentru calculul ajustărilor pentru pierderi așteptate pentru expunerile interbancare și expunerile către stat $PD = 0.03\%$ și $LGD = 45\%$.

Determinarea Probabilității de default (PD)

1) Probabilitatea de default (PD) are ca scop măsurarea evoluției calitative a portofoliului de expuneri, într-un orizont de timp, prin analiza migrărilor debitorilor dintr-o categorie de rating în alta în acest interval, acest din urmă fenomen constituind obiectul măsurării probabilității de default.

2) Analiza migrărilor se va realiza pe un istoric al portofoliului de credite pe 10 ani.

Având în vedere ca perioada de observație este de 1 lună, s-au definit următoarele 5 categorii în funcție de serviciul datoriei:

- A: credite cu 0 zile ale serviciului datoriei;
- B: credite cu 1 – 30 zile ale serviciului datoriei;
- C: credite cu 31 – 60 zile ale serviciului datoriei;
- D: credite cu 61 – 90 zile ale serviciului datoriei;
- E: credite cu peste 90 zile ale serviciului datoriei (default).

PD-ul se determină și în funcție de încadrarea titularului după reședința (Mediu - 1: Urban, 2: Rural) și după tipul de venit (Venit - 1:Salarii, 2:Pensii, 3:Alte venituri). Aceste date sunt atașate titularilor de credit pentru grupări ulterioare.

Pentru titularii cu mai multe surse de venit se consideră ca se încadrează în categoria aferentă venitului celui mai mare.

Determinarea PD-ului se face utilizând metoda de analiză statistică “Cohort”. Aceasta presupune analiza unui volum mare de date istorice pentru a studia variația acestora în anumite intervale prestabilite. Metodă este folosită cu predilecție în studierea comportamentului unei mase de oameni de-a lungul timpului ceea ce o face potrivită pentru determinarea PD.

Implementarea metodei “Cohort” în calculul PD:

În prima fază este necesar să se determine perioadele de analiză pentru crearea matricilor de migrare. Perioadele de analiză sunt intervale de 6 luni pe care se studiază migrarea creditelor dintr-o categorie în alta. S-a ales un interval de 6 luni pentru perioadele de analiză din următoarele considerente:

- migrație liniară și completă din A în E necesită un minim de 3 luni (interval minim = 3 luni);

- PD se calculează ca o probabilitate anuală (interval maxim 12 luni);
- metoda Cohort studiază migrațiile la capetele intervalului iar variațiile în cadrul intervalului se pierd. În general, un credit nu migrează liniar de-a lungul unei perioade, prin urmare intervalul minim este dublat pentru o mai bună analiză a migrațiilor (interval minim 6 luni);
- în istoric există un număr semnificativ de credite cu termen sub 1 an, iar dacă am utiliza ca perioadă de analiză 1 an, o parte din aceste credite s-ar pierde din studiu. Înjumătățind intervalul maxim, aceste pierderi se reduc semnificativ (interval maxim 6 luni).

Pentru ca migrațiile din cadrul unui interval să afecteze probabilitatea de default finală, se calculează matrici de migrație pe perioade de 6 luni începând cu fiecare lună din istoric.

Având matricea probabilităților pe 6 luni, ca să analizăm PD-ul rezultat, înmulțim această matrice cu ea înșiși.

Pentru analizarea mai multor intervale de 6 luni, matricea migrațiilor se determină însumând matricile de migrație aferente fiecărui interval de 6 luni din datele istorice. Prin însumarea matricilor se obține o matrice de migrație care determină o matrice de probabilități medie pentru tot istoricul care a fost luat în calcul.

Similar pentru calculul PD-ului la nivel de rețea se însumează matricile de migrație de la toate unitățile, rezultând o matrice de migrație cumulată la nivel de rețea și aferentă tuturor datelor istorice.

Rezultate obținute statistic se vor actualiza astfel încât să fie luate în considerare datele aferente portofoliului de credite din ultimul semestru.

Determinarea Ratei de recuperare (RR)

1) Pentru determinarea ratei de recuperare (RR) individuală atribuită fiecărei expuneri se determină rata de recuperare medie aferentă tipului de client și sectorului de activitate din portofoliul problematic.

2) În acest scop din bazele de date de tip 'istoric' sunt luate toate creditele care la un moment dat au ajuns în default, nefiind acoperite în totalitate cu garanții reale, și din momentul respectiv se urmăresc 1 an de zile. În fiecare lună se face raportul între sume încasate în luna/sold și acesta este procentul de recuperare pentru luna respectivă. În continuare, pe orice perioadă de 12 luni, se efectuează același raport de sume recuperate în total/sold mediu și rezultă rata recuperării pe cele 12 luni.

3) Actualizarea ratei de recuperare (RR) se va face o dată cu actualizarea probabilității de default (PD) la 6 luni.

4) Pentru a putea obține un set de date cât mai reprezentativ din punct de vedere statistic, calculul PD și RR se efectuează la nivelul grupurilor de active cu caracteristici similare respectiv salariați, pensionari și alte tipuri de clienți din mediul urban și rural pe fiecare grupă în parte.

Gestiunea creditelor restructurate

Creditele acordate de bancă, care au beneficiat de operațiuni de restructurare fac obiectul unei monitorizări speciale.

Gestiunea și monitorizarea creditelor restructurate se va realiza în conformitate cu prevederile Procedurii privind restructurarea creditelor la nivelul organizațiilor cooperatiste de credit din rețeaua CREDITCOOP.

C. AMENDAMENTE ALE STANDARDELOR ADOPTATE DE UE CE VOR INTRA ÎN VIGOARE DUPĂ DATA DE RAPORTARE

- **Amendament la Standardul internațional de raportare financiară 16 "Contracte de leasing":** Datoria de leasing în cadrul unei vânzări și închirieri (Regulamentul 2023/2579/ 20.11.2023)

In vigoare pentru perioadele anuale care incep la 1.1.2024 sau ulterior acestei date.

La 22 septembrie 2022, Consiliul Standardelor Internationale de Contabilitate a modificat IFRS 16 pentru a clarifica faptul ca, intr-o tranzactie de vanzare si inchiriere, vanzatorul-locatar trebuie sa determine "platile de leasing" sau "platile de leasing revizuite" astfel incat sa nu recunoasca nicio suma din castigul sau pierderea care se refera la dreptul de utilizare retinut. In plus, in cazul rezilierii partiale sau totale a unui contract de leasing, vanzatorul-locatar nu este impiedicat sa recunoasca in profit sau pierdere orice castig sau pierdere ce rezulta din aceasta reziliere.

Banca examineaza impactul adoptarii modificarii de mai sus asupra situatiilor sale financiare.

- **Amendament la Standardul International de Contabilitate 1 "Prezentarea situatiilor financiare":** Clasificarea datoriilor in curente sau non-curente (Regulamentul 2023/2822/19.12.2023)

In vigoare pentru perioadele anuale care incep la 1.1.2024 sau ulterior acestei date.

La 23.1.2020, Consiliul pentru Standarde Internationale de Contabilitate a emis modificari la IAS 1 referitoare la clasificarea datoriilor ca fiind curente sau non-curente. Mai specific:

- modificarile specifica faptul ca acele conditii care exista la sfarsitul perioadei de raportari sunt cele care vor fi utilizate pentru a determina daca obligatia trebuie clasificata drept curenta sau non-curenta.
- asteptarile conducerii cu privire la evenimente ulterioare datei bilantului nu trebuie luate in considerare.
- modificarile clarifica situatiile care sunt considerate lichidare a unei datorii.

La 15.7.2020, tinand seama de impactul Covid-19, Consiliul pentru Standarde Internationale de Contabilitate a prelungit data intrarii in vigoare cu un an.

Banca examineaza impactul adoptarii amendamentului de mai sus asupra situatiilor sale financiare.

- **Amendament la Standardul International de Contabilitate 1 "Prezentarea situatiilor financiare":** Datorii non-curente cu clauze contractuale (Regulamentul 2023/2822/ 19.12.2023)

In vigoare pentru perioadele anuale care incep la 1.1.2024 sau dupa aceasta data.

La 31.10.2022, Consiliul Standardelor Internationale de Contabilitate (IASB) a emis un amendament la IAS 1 prin care a oferit clarificari cu privire la clasificarea drept curenta sau noncurenta, a unei datorii pentru care entitatea are dreptul sa amane decontarea pentru cel putin 12 luni si care este supusa respectarii unor clauze contractuale. Mai precis, s-a clarificat faptul ca numai obligatiile pe care o entitate trebuie sa le respecte la data raportarii sau inainte de aceasta afecteaza clasificarea unei datorii ca fiind curenta sau non-curenta. In plus, amendamentul a prelungit cu un an data intrarii in vigoare a modificarii emise in 2020 pentru IAS 1 "Clasificarea datoriilor in curente sau non-curente".

Banca examineaza impactul adoptarii amendamentului de mai sus asupra situatiilor sale financiare.

D. Standarde emise, dar care nu au fost adoptate de UE si nu au fost aplicate anticipat

- **Amendament la Standardul International de Raportare Financiara 10 "Situatii financiare consolidate" si la Standardul International de Contabilitate 28 "Investitii in entitati asociate si in asocierile in participatie":** Vanzare sau aporturi de active intre un investitor si societatea asociata.

Data intrarii in vigoare: urmeaza a fi stabilita.

In data de 11.09.2014, Consiliul pentru Standarde Internationale de Contabilitate a emis un amendament la IFRS 10 si IAS 28 pentru a clarifica tratamentul contabil aplicabil unei tranzactii de vanzare sau contributie de active intre un investitor si entitatea asociata sau asocierea in participatie. In particular, IFRS 10 a fost modificat pentru a se clarifica faptul ca, in cazul in care, in urma unei tranzactii cu o entitate asociata sau o asociere in participatie, o societate-mama (investitor) isi pierde controlul asupra unei filiale, care nu contine o intreprindere, asa cum este definita in IFRS 3, aceasta recunoaste in contul de profit sau pierdere numai acea parte a profitului sau pierderii care nu este legata de participatia investitorului ramasa in entitatea asociata sau asocierea in participatie in cauza.

Partea ramasa a castigului din tranzactie se elimina in contrapartida cu valoarea contabila a investitiei ramase in respectiva entitate asociata sau asociere in participatie. In plus, in cazul in care investitorul isi pastreaza o investitie in fosta filiala, iar aceasta este acum o entitate asociata sau o asociere in participatie, investitorul recunoaste in situatiile sale financiare partea din castig sau pierderea rezultata din reevaluarea la valoarea justa a investitiei pastrate in cea fosta filiala doar in limita partii nelegate de participatia ramasa in noua entitate asociata sau asociere in participatie. Partea ramasa a castigului este eliminata in contrapartida cu valoarea contabila a investitiei pastrate in fosta filiala.

In IAS 28 s-a clarificat faptul ca recunoasterea partiala a castigurilor sau pierderilor se aplica numai atunci cand activele implicate nu constituie o activitate economica. In caz contrar, va fi recunoscut totalul castigului sau pierderii.

La data de 17.12.2015, Consiliul pentru Standarde Internationale de Contabilitate a amanat data intrarii in vigoare stabilita initial pentru aplicarea amendamentului. Noua data a intrarii in vigoare va fi stabilita de Consiliul pentru Standarde Internationale de Contabilitate la o data ulterioara, dupa ce va lua in considerare rezultatele proiectului sau privind metoda punerii in echivalenta.

Banca examineaza impactul adoptarii amendamentului de mai sus asupra situatiilor sale financiare.

- **Standardul International de Raportare Financiara 14** „Conturi de amanare aferente activitatilor reglementate”

In vigoare pentru perioadele anuale care incep la 1.1.2016 sau ulterior acestei date.

La 30.1.2014, Consiliul Standardelor Internationale de Contabilitate a emis IFRS 14. Noul standard, care are un domeniu limitat de aplicare, abordeaza tratamentul contabil si informatiile necesare pentru conturile de amanare aferente activitatilor reglementate, care sunt mentinute in conformitate cu legislatia locala atunci cand o entitate furnizeaza bunuri sau servicii la un pret sau tarif care face obiectul reglementarii tarifare. Domeniul de aplicare al acestui standard se limiteaza la entitatile care recunosc pentru prima data conturile de amanare aferente activitatilor reglementate in situatiile lor financiare in conformitate cu GAAP-urile anterioare. Standardul IFRS 14 permite acestor entitati sa capitalizeze cheltuielile pe care entitatile nereglementate le-ar recunoaste drept cheltuiala.

De remarcat ca Uniunea Europeana a decis sa nu lanseze aprobarea acestui standard si sa astepte standardul final.

Standardul de mai sus nu se aplica situatiilor financiare ale Bancii.

- **Amendament la Standardul International de Contabilitate 7** „Situatia fluxurilor de trezorerie” si la **Standardul International de Raportare Financiara 7** „Instrumente financiare: Informatii de furnizat” : Acorduri de finantare a furnizorilor.

In vigoare pentru perioadele anuale care incep la 1.1.2014 sau ulterior acestei date.

La 25.5.2023, Consiliul pentru Standarde Internationale de Contabilitate a modificat IAS 7 si IFRS 7 in scopul furnizarii de informatii privind acordurile de finantare a furnizorilor. Acestea sunt acorduri pe care companiile le incheie cu terti furnizori de finantare, care se angajeaza sa ramburseze sumele pe care entitatile le datoreaza furnizorilor lor. Ulterior entitatea va trebui sa ramburseze furnizorului de finantare tert pe baza termenilor acordului cu acesta. Modificarea IAS 7 a impus furnizarea de informatii cu privire la termenii acestor acorduri, la valoarea contabila a datoriei aferente, la modificarile soldurilor datoriiilor fara tranzactii cu numerar, la sumele cu care tertii finantatori au rambursat deja furnizorii si la intervalul scadentelor la plata. De asemenea, IFRS 7 a fost modificat pentru a include accesul la astfel de acorduri cu tertii furnizori de finantare in informatiile prezentate privind riscul de lichiditate.

Banca examineaza impactul adoptarii amendamentului de mai sus asupra situatiilor sale financiare.

- **Amendament la Standardul International de Contabilitate 21** „Efectele variatiei cursurilor de schimb valutar” : Lipsa de convertibilitate.

In vigoare pentru perioadele anuale care incep la 1.1.2025 sau ulterior acestei date.

La 15.8.2023, Consiliul pentru Standarde Internationale de Contabilitate a emis un amendament la IAS 21 privind valutele pentru care lipsește convertibilitatea. Modificarea clarifică modul în care o entitate ar trebui să evalueze dacă o monedă este convertibilă și cum ar trebui să determine un curs de schimb la vedere atunci când lipsește convertibilitatea. Odată cu modificarea sunt adăugate, de asemenea, cerințe de prezentare care să permită utilizatorilor situațiilor financiare să înțeleagă impactul unei monede care nu este convertibilă.

Banca examinează impactul adoptării amendamentului de mai sus asupra situațiilor sale financiare.

NOTA 3. Managementul riscului financiar

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP este expusă la riscurile care decurg din utilizarea de instrumente financiare: riscul de credit, riscul de lichiditate, riscul de rată a dobânzii, riscul valutar, riscurile operaționale, riscul reputational, riscul strategic și riscul de impozitare.

Această notă prezintă informații despre expunerea Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP la fiecare dintre riscurile de mai sus, obiectivele băncii, politicile și procesele pentru măsurarea și gestionarea riscurilor, precum și managementul de capital al Băncii.

Cadrul gestionării riscurilor

Consiliul de Administrație are responsabilitatea generală pentru stabilirea și supravegherea cadrului de administrare a riscurilor băncii și are cel puțin următoarele atribuții: să aprobe și să reconsidere apetitul general la risc și toleranța la risc, să opteze pentru un profil de risc anume, stabilind obiectivul și strategia pentru fiecare risc semnificativ, să aprobe politicile de management al riscurilor semnificative, să le analizeze periodic, cel puțin o dată pe an, și să le revizuiască, dacă este cazul, pentru a asigura punerea în aplicare a unor măsuri pentru identificarea, evaluarea, monitorizarea și controlul riscurilor, să aprobe atribuțiile și responsabilitățile legate de managementul riscurilor.

Politicile Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP de management a riscurilor sunt stabilite pentru a identifica și analiza riscurile cu care se confruntă Banca, pentru a stabili limite adecvate de risc și controale, precum și pentru a monitoriza riscurile și respectarea limitelor. În acest sens, politicile de administrare a riscurilor semnificative asigură următoarele:

- un sistem de raportare a expunerilor la riscuri, precum și a altor aspecte legate de riscuri către nivelurile de conducere corespunzătoare;
- un sistem de proceduri pentru situații neprevăzute;
- criteriile de recrutare și remunerare a personalului care stabilesc standarde ridicate pentru pregătirea, experiența și integritatea acestuia;
- un program de instruire a personalului.

Politicile de administrare a riscurilor semnificative sunt revizuite periodic pentru a reflecta modificările condițiilor de piață, produsele și serviciile oferite. Banca, prin standardele și procedurile de formare și management, urmărește să dezvolte un mediu de control disciplinat și constructiv, în care toți angajații să înțeleagă rolurile și obligațiile lor.

a) Riscul de credit

Riscul de credit este riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor și capitalului ca urmare a neîndeplinirii de către debitor a obligațiilor contractuale sau a eșecului acestuia în îndeplinirea celor stabilite. Asociate riscului de credit sunt și riscul de concentrare și riscul rezidual aferent tehnicilor de diminuare a riscului de credit.

Expunerea primară a Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP la riscul de credit apare prin creditele și avansurile acordate. Valoarea expunerii este reprezentată de valorile contabile ale activelor în bilanț. Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP este expusă la riscul de credit pe diferite active financiare.

În plus, Banca Centrala Cooperatista CREDITCOOP este expusă Riscului de credit din afara bilanțului, prin angajamente de credite extinse și garanții emise.

(i) Managementul riscului de credit

Pentru a minimiza riscul, Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP a implementat proceduri menite să evalueze clienții înaintea acordării creditelor și să monitorizeze capacitatea lor de a rambursa principalul și creanțele atașate pe durata derulării creditelor și să stabilească limite de expunere.

Concentrări ale Riscului de credit care decurg din instrumentele financiare există pentru grupe de contrapartide, atunci când au caracteristici economice similare care ar determina capacitatea acestora de a-și îndeplini obligațiile contractuale să fie similar afectată de schimbări survenite în condițiile economice sau de altă natură. Concentrările majore ale riscului de credit decurg separat în funcție de fiecare contrapartidă și de tipul de client în legătură cu creditele și avansurile băncii, angajamente de credit extinse și garanții emise .

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP monitorizează, de asemenea, concentrările de risc de credit pe durata facilităților acordate, tipul de facilități, și dimensiunea debitorilor.

Consiliul de Administrație a delegat responsabilitatea pentru managementul riscului de credit Comitetului de Audit și de Administrare a Riscurilor care este responsabil pentru supravegherea riscului de credit, inclusiv:

- *Formularea strategiilor și politicilor de risc de credit*, în colaborare cu unitățile de afaceri, acoperind cerințele colaterale, evaluarea creditului, clasificarea și raportarea riscurilor, procedurile documentare și juridice, și conformitatea cu cerințele de reglementare și statute;
- *Stabilirea competențelor* pentru aprobarea și reînnoirea facilităților de credit. Facilitățile mai mari necesită aprobarea de către cel mai înalt nivel, respectiv aprobarea Consiliului de Administrație;
- *Revizuirea și evaluarea riscului de credit* Expunerile de credit sunt evaluate în cadrul Direcției de administrare riscuri a băncii centrale, care emite opinia de risc , înainte ca facilitatea să fie acordată clienților de către unitatea în cauză. Reînnoirile și analizele facilităților de credit sunt supuse aceluiași proces de revizuire.
- *Limitarea concentrărilor de expunere* pe contrapartide, zone geografice și industrii (pentru împrumuturi și avansuri), și pe emitent, bandă de rating a creditelor, lichiditatea pieței (pentru titluri de plasament);
- *Dezvoltarea și menținerea clasificării riscurilor de către Bancă* în scopul de a clasifica expunerile în funcție de gradul de risc de pierderi financiare cu care se confruntă și de a se concentra pe gestionarea riscurilor inerente. Sistemul de clasificare a riscului este utilizat la determinarea necesității ajustărilor pentru pierderi așteptate împotriva expunerilor de credit specifice.
- *Analiza respectării* de către unitățile de afaceri a limitelor de expunere convenite, inclusiv a celor pentru industrii selectate și tipuri de produse;
- Raportările regulate sunt furnizate Comitetului de Audit și Administrare a Riscurilor și sunt luate măsuri corective corespunzătoare.
- *Acordarea de consiliere, îndrumare și competențe de specialitate* la unitățile de afaceri pentru a promova cele mai bune practici în întreaga Bancă privind managementul riscului de credit.

BANCA CENTRALĂ COOPERATISTĂ CREDITCOOP – 2023

Expunere la riscul de credit

Active financiare	Bucket 1		Bucket 2		Bucket 3	
	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023
Credite acordate clienților						
Curente (SD=0)	66.904.203	73.468.347	43.503	13.157		
Restante dar nedepreciate	5.714.075	6.906.301	654.257	645.036		
depreciate					1.337.767	1.780.630
Total valoare brută	72.618.278	80.374.648	697.760	658.193	1.337.767	1.780.630
Ajustări pierderi așteptate	-494.344	-591.647	-225.681	-320.109	-876.863	-948.094
Total valoare netă	72.124.934	79.783.001	472.079	338.084	460.904	832.536

Analiza miscarii de provizioane intre stadii

Credite de consum	Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3	Total
	ECL 12 luni	ECL pe durata de viata	ECL pe durata de viata	
Valoare contabila bruta 31 decembrie 2022	72.618.278	697.760	1.337.767	74.653.805
<i>Transferuri:</i>				
Transfer din Stadiul 1 la Stadiul 2	-4.105.690	4.105.690		0
Transfer din Stadiul 1 la Stadiul 3	-42.429		42.429	0
Transfer din Stadiul 2 la Stadiul 3		-1.963.516	1.963.516	0
Transfer din Stadiul 3 la Stadiul 2		732.098	-732.098	0
Transfer din Stadiul 2 la Stadiul 1	2.659.123	-2.659.123		0
Transfer din Stadiul 3 la Stadiul 1	226.551		-226.551	0
<i>Modificari datorate derecunoasterii. altele decat prin write-off</i>				
Active financiare nou emise sau achizitionate	40.983.902	54.886		41.038.788
Modificari ale fluxurilor de trezorerie contractuale	53.453	-54.993	-204	-1.744
Write-off			-44.721	-44.721
Variatii datorate rambursarilor de credite	-32.018.541	-254.609	-559.507	-32.832.657
Valoare contabila bruta 31 decembrie 2023	80.374.648	658.193	1.780.630	82.813.471

BANCA CENTRALĂ COOPERATISTĂ CREDITCOOP – 2023

Credite de consum	Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3	Total
	ECL 12 luni	ECL pe durata de viata	ECL pe durata de viata	
Ajustari pentru pierderi asteptate aferente activelor financiare 31 decembrie 2022	-494.927	-225.681	-867.084	-1.587.692
Transfer din Stadiul1 la Stadiul2	370.690	370.690		
Transfer din Stadiul1 la Stadiul3	4.527		-4.527	
Transfer din Stadiul2 la Stadiul3		648.314	-648.314	
Transfer din Stadiul3 la Stadiul2		-299.491	299.491	
Transfer din Stadiul2 la Stadiul1	-585.841	585.841		
Transfer din Stadiul3 la Stadiul1	-131.904		131.904	
Majorari datorate emiterii sau achizitiei	-203.551	-188		-203.740
Modificari datorate modificarii riscului de credit				
Modificari datorate actualizarii metodologiei de estimare				
Modificari ale fluxurilor de trezorerie contractuale	5.076	479	4.554	10.109
Diminuari datorate derecunoasterii				
Diminuarea contului de ajustari datorata write-off			44.721	44.721
Alte ajustari	444.283	-658.693	91.161	-123.248
Ajustari pentru pierderi asteptate aferente activelor financiare la 31 Decembrie 2023	-591.647	-320.109	-948.094	-1.859.850

Active financiare curente (care nu au restanțe) active financiare pentru care se recunosc pierderi așteptate pe următoarele 12 luni;

Active financiare restante (care au restanțe orice sumă datorată reprezentând principal, dobândă sau comision care nu a fost plătită până la data scadentă (principal + creanță atașată +/- sume de amortizat) – active financiare pentru care se recunosc pierderi așteptate pe următoarele 12 luni;

Active financiare pentru care riscul de credit a crescut semnificativ de la recunoașterea inițială dar nu sunt depreciate- active financiare curente sau restante pentru care riscul de credit a crescut semnificativ de la recunoașterea inițială, dar nu sunt depreciate și pentru care se recunosc pierderi pe toată durata de viață;

Active financiare depreciate la data raportării- active financiare curente sau restante care sunt depreciate la data raportării și pentru care se recunosc pierderi pe toată durata de viață;

Active financiare depreciate la recunoașterea inițială- active financiare curente care sunt depreciate la recunoașterea inițială și pentru care se recunosc pierderi pe toată durata de viață;

Activele financiare pentru care riscul de credit a crescut semnificativ, dar nu sunt depreciate, activele financiare depreciate la data raportării și, respectiv, activele financiare depreciate la recunoașterea inițială vor fi înregistrate în conturi dedicate, indiferent dacă au sau nu au restanțe ;

Calculul ajustărilor pentru pierderi așteptate

Calculul ajustărilor pentru pierderi așteptate în conformitate cu prevederile din procedura proprie, se face după cum urmează:

- ajustări pentru pierderi colective calculate pentru o perioadă de 1 an de zile pentru creditele care aparținând Buket 1 (B1), a căror expunere brută diminuată cu garanțiile reale este mai mică decât limita valorii de 250.000 lei.
- Pentru creditele care aparțin Stadiu 2 (B2), a căror expunere brută diminuată cu garanțiile reale este mai mică decât limita valorii de 250.000 lei se determină ajustări pentru pierderi colective calculate pe durata rămasă de viață a creditului;
- ajustări pentru pierderi așteptate la nivel individual determinate pe durata rămasă de viață a creditului în cazul creditelor a căror expunere brută diminuată cu garanțiile reale eligibile este egală sau mai mare decât limita valorii de 250.000, indiferent de Stadiu-ul în care acestea sunt încadrate.

Garanții

Banca accepta garanții pentru garantarea creditelor sau al avansurilor sub forma: gajului pe depozite bancare, ipoteci imobiliare asupra proprietății, garanții personale sau alt gen de gaj pe utilaje sau titluri de creanțe.

Pentru stabilirea valorii de recuperare, garanțiile aferente creditelor se ajustează cu rata efectivă a dobânzii medie la nivel de portofoliu și cu costurile obținerii și vânzării garanției reale

- pentru garanții reale imobiliare 2.050 lei + 10% din valoarea creanței de recuperat
- pentru garanțiile reale mobiliare gaj 1.830 + 10% din valoarea creanței de recuperat

Garanțiile mobiliare aferente creditelor AGRO se ajustează numai cu rata efectivă a dobânzii medie la nivel de portofoliu.

Pentru ca o garanție să poată fi considerată garanție reală eligibilă, aceasta trebuie să îndeplinească cumulativ criteriile din Procedura privind calculul ajustărilor pentru pierderi așteptate aferente creanțelor în conformitate cu IFRS 9 în cadrul rețelei CREDITCOOP:

Garanțiile financiare primite de la FGCR, FNGCMM sau FRC se iau în calcul la nivelul sumelor înscrise în scrisorile de garantare ajustate cu rata efectivă a dobânzii medie la nivel de portofoliu și sunt utilizate pentru ajustarea principalului.

Concentrarea riscului de credit

Banca monitorizează de asemenea nivelul riscului de credit prin analiza localizării geografice .

Tabelul de mai jos arată valorile totale ale creditelor cu sumele reportate așa cum sunt ele clasificate pe regiuni geografice. În ceea ce privește aceste tabele, creditele au fost alocate pe regiuni, ținându-se cont de domiciliul clienților:

RON	31 decembrie 2022	31 decembrie 2023
Credite persoane fizice:	74.473.240	82.638.785
Credite persoane juridice:	180.565	174.686
Total din care:	74.653.805	82.813.471

Agentia BCC Arad	2.460.451	2.775.160
Agentia BCC Pitesti	6.931.695	7.417.901
Agentia BCC Bacau	2.668.572	2.857.460
Agentia BCC Oradea	4.785.345	5.388.955
Agentia BCC Botosani	4.632.534	4.734.649
Agentia BCC Brasov	1.269.661	1.155.661
Agentia BCC Cluj	5.049.831	5.325.883
Agentia BCC Constanta	4.836.202	6.261.936
Agentia BCC Deva	4.913.896	5.690.773
Agentia BCC Iasi	2.888.710	3.283.191
Agentia BCC Baia Mare	5.176.579	5.722.282
Agentia BCC Ploiesti	8.722.233	8.771.354
Agentia BCC Timisoara	6.128.511	6.915.408
Agentia BCC Focsani	2.393.980	2.820.211
Agentia BCC Bucuresti	11.795.605	13.692.647

Creditele sunt clasificate pe nivele în funcție de numărul de zile restante, performanța financiară sau procesele litigioase privitoare la client.

b) Riscul de piață

Riscul de piață este riscul de a înregistra pierderi aferente pozițiilor din bilanț și din afara bilanțului datorită fluctuațiilor nefavorabile pe piață ale prețurilor (care nu sunt legate de schimbările în solvabilitatea debitorului / emitentului) și care pot afecta veniturile Băncii sau valoarea participațiilor sale din instrumente financiare. Obiectivul de management al riscului de piață este de gestionare și control al riscurilor de piață în parametrii de expunere acceptabili, în condițiile optimizării randamentului de risc.

i) Expunerea la riscuri de piață

Riscul de piață se manifestă la nivelul sistemului bancar în trei forme distincte: riscul de preț, riscul valutar, riscul ratei dobânzii din activități din afara portofoliului de tranzacționare.

Având în vedere că:

- banca nu deține portofoliu de tranzacționare și, deci, nu este expusă riscului de preț
- operațiunile băncii se derulează numai în monedă națională și există doar un cont în valuta pentru activitatea proprie, expunerea la riscul valutar este nesemnificativă, în fapt banca se expune doar riscului de rată a dobânzii din activități din afara portofoliului de tranzacționare.

ii) Managementul riscurilor de piață

Abordarea Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP este de a gestiona și controla expunerile de risc de piață în parametrii acceptabili, odată cu optimizarea randamentului de risc.

Politicile și procedurile de risc ale pieței sunt supuse revizuirii de către Comitetul de Audit și Administrare a Riscurilor. Departamentul de Administrare a riscurilor este responsabil pentru supravegherea riscului de piață al Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP. Departamentul Trezorerie are responsabilități privind managementul operativ al expunerii la riscul de piață.

Politicile și strategiile Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP privind managementul riscului de piață se bazează pe analiza: circumstanțelor interne și internaționale de piață, a mediului de reglementare în ansamblu, a naturii și disponibilității de instrumente care pot fi utilizate în scopuri de acoperire, a condițiilor de acces pe piață, a mărimii Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP (active, fonduri proprii, posibilitățile bazei de capital), volumul tranzacțiilor de schimb valutar ale clienților, experiența personalului, capabilitățile sistemului IT.

b1) Riscul ratei dobânzii

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP își asumă riscul ratei dobânzii din activitatea sa de intermediere financiară, în principal sub forma de expunere la modificări adverse în ratele dobânzii de pe piață. Principala sursă a riscului ratei dobânzii o reprezintă corelația imperfectă dintre scadență (pentru ratele dobânzii fixă) sau data reevaluării (pentru ratele dobânzii flotante) a activelor și pasivelor purtătoare de dobândă, evoluția negativă a pantei și formei curbei de randament (evoluția ne-paralelă a randamentelor ratei dobânzii a activelor purtătoare de dobândă și a pasivelor purtătoare de dobândă), corelația imperfectă în ajustări ale ratelor obținute și plătite pe diferite instrumente pe de altă parte cu caracteristici similare de restabilire a prețurilor și opțiunile încorporate în produsele Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP. Activitățile de management al riscurilor activ-pasiv sunt efectuate în contextul de senzitivitate al Băncii la modificările ratei dobânzii.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP încearcă să mențină o poziție net pozitivă pentru instrumentele financiare purtătoare de dobândă. Pentru a realiza acest lucru, Banca folosește o combinație de instrumente ale ratei dobânzii fixe și flotante în care încearcă să controleze nepotrivirea datelor în care dobânzile de încasat aferente activelor și dobânzile de plătit aferente pasivelor sunt resetate apoi la ratele de piață, sau, în cazul mai recent, a datelor în care instrumentele ajung la scadență.

Ratele dobânzilor pentru moneda locala si principalele monede străine la 31 decembrie 2022 sunt:

Valuta	Rata dobânzii	31 decembrie 2022	31 decembrie 2023
Leu (RON)	ROBOR 3 luni	7,57	6,22
Leu (RON)	ROBOR 6 luni	7,81	6,27
Leu (RON)	IRCC	4,06	5,96

Managementul riscului ratei dobânzii

Riscul ratei dobânzii este gestionat în principal prin monitorizarea gapurilor ratei dobânzii. Metoda utilizată pentru gestionarea riscului de rată a dobânzii este managementul GAP bazat pe analiza statică GAP, care arată elementele active și pasive afectate de mișcările ratelor dobânzilor împărțite în perioade de timp: peste noapte, până la 1 săptămână, 1 săptămâna - 1 lună , 1-3 luni, 3-6 luni, 6-12 luni, peste 1 an.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP monitorizează poziția GAP pentru fiecare perioadă de timp (după cum s-a menționat mai sus) ca diferența dintre totalul activelor și totalul pasivelor, care sunt reevaluate în banda de timp respectivă (perioada).

Pe baza analizei rapoartelor GAP și a altor factori care au impact asupra riscului de rată a dobânzii, banca va decide asupra măsurilor alternative următoare ce trebuie luate în vederea atenuării efectelor negative care s-ar putea produce, dacă apare un risc de rată a dobânzii:

- Utilizând linii de tranzacționare pe piața monetară cu partenerii contractuali autorizați în cadrul pieței locale pentru a se asigura acoperirea / reducerea poziției GAP;
- Recurgând la cele mai adecvate instrumente de acoperire disponibile pentru limitarea riscurilor;
- Analizând în timp real implicațiile evenimentelor care pot afecta poziția GAP;
- Efectuând simulări (testul de stres), în scopul de a identifica evenimentele sau influențele care pot conduce la pierderi

Intervale de rate ale dobânzii

Tabelul următor prezintă ratele dobânzii nominale medii obținute sau oferite de Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP la data de 31 decembrie 2023 pentru activele și pasivele sale purtătoare de dobândă, comparativ cu ratele dobânzii nominale medii obținute sau oferite de Bancă la data de 31 decembrie 2022:

BANCA CENTRALĂ COOPERATISTĂ CREDITCOOP – 2023

	<u>2022</u>	
Active	RON	EUR
Cont curent la BNR	0,38%	
Cont nostros la alte institutii de credit		0%
Plasamente la alte banci	4,60%	
Titluri de stat	2,88%	
Plasamentele la alte bănci cooperatiste	2,00%	
Credite și avansuri către clienți	8,90%	
Pasive		
Depozite de la bănci cooperatiste	0,99%	
Depozite de la banci	5,50%	
Depozite de la clienți	4,90%	

	<u>2023</u>	
Active	RON	EUR
Cont curent la BNR	0,75%	
Cont nostros la alte institutii de credit		0%
Plasamente la alte banci	6,05%	
Titluri de stat	6,99%	
Plasamentele la alte bănci cooperatiste	2,50%	
Credite și avansuri către clienți	10,40%	
Pasive		
Depozite de la bănci cooperatiste	2,00%	
Depozite de la banci	6,05%	
Depozite de la clienți	5,90%	

Un rezumat al instrumentelor purtătoare de dobândă la 31 decembrie 2023 comparativ cu cele la 31 decembrie 2022 este după cum urmează:

	<u>2022</u>				
<i>RON</i>	Mai puțin de 3 luni	3 – 12 luni	1 – 5 ani	Mai mult de 5 ani	Total
Numerar și solduri de numerar	259.487.300				259.487.300
Plasamentele la alte bănci cooperatiste	-	28.572.246	4.133.528		32.705.774
Credite catre clienti	987	16.832	6.785.389	66.254.696	73.057.904
Titluri de datorie	-	-	36.877.436		36.877.436
Total	259.488.287	28.589.078	47.796.353	66.254.696	402.128.414
Depozite de la bănci	260.586.433	6.952.449			267.538.882
Depozite de la clienți	9.416.564	21.590.977	44.074.648		75.082.189
Total	270.002.997	28.543.426	44.074.648		342.621.071

2023

RON	Mai puțin de 3 luni	3 – 12 luni	1 – 5 ani	Mai mult de 5 ani	Total
Numerar și solduri de numerar	265.220.153				265.220.153
Plasamentele la alte bănci cooperatiste	24.671.770	8.978.672			33.650.442
Credite catre clienti	19.962.233	14.144.070	46.681.895	165.423	80.953.621
Titluri de datorie			37.628.292		37.628.292
Total	309.854.156	23.122.742	84.310.187	165.423	417.452.508
Depozite de la bănci	273.236.399	113.425			273.349.824
Depozite de la clienți	37.268.792	41.482.917	2.242.450		80.994.159
Total	310.505.191	41.596.342	2.242.450		354.343.983

b2) Risc valutar

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP este expusă riscului valutar prin tranzacții în valută contra lei. Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP își gestionează expunerea la mișcări în ratele de schimb prin modificarea proporțiilor activelor și pasivelor în totalul instrumentelor sale purtătoare de dobândă. Principala valută străină deținută de către banci este EURO. Pe piața românească, ratele de schimb au o volatilitate ridicată, prin urmare, pozițiile valutare deschise reprezintă o sursă de risc valutar. În scopul de a limita pierderile rezultate din mișcările adverse la ratele de schimb, Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP urmărește în prezent, politica de a menține o poziție globală de schimb valutar care garantează imunitatea împotriva riscului valutar.

Riscul valutar este riscul de a înregistra pierderi sau de a nu realiza profiturile estimate din cauza fluctuațiilor de pe piață a cursului de schimb valutar.

O monitorizare permanentă a poziției valutare se face de către Departamentul de Trezorerie folosind rapoarte zilnice și rapoarte lunare care prezintă separat profitul din operațiuni, și rezultatul din reevaluarea pozițiilor de valută ale Băncii

c) Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate apare în finanțarea generală a activității Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP și în managementul pozițiilor activului. Acesta include atât riscul de a fi în imposibilitatea de a finanța active la scadențe și rate corespunzătoare și riscul de a nu fi în măsură să lichideze un activ la un preț rezonabil și într-un interval adecvat. Banca evaluează în permanență riscul de lichiditate prin identificarea și monitorizarea schimbărilor în finanțare, și diversificarea bazei de finanțare.

Managementul riscului de lichiditate

Abordarea Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP în administrarea lichidității este de a se asigura, pe cât posibil, că va avea întotdeauna suficiente fonduri lichide pentru a îndeplini obligațiile sale la nevoie, atât în condiții normale, cât și în condiții de criză, fără să înregistreze pierderi inacceptabile sau să riște deteriorarea reputației băncii.

Responsabilitatea principală pentru gestionarea riscurilor de lichiditate ale Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP revine Consiliului de Administrație.

Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP ar trebui să evalueze și să monitorizeze poziția lichidității, în conformitate cu analiza fluxurilor viitoare de numerar determinată pe baza tendințelor viitoare ale

BANCA CENTRALĂ COOPERATISTĂ CREDITCOOP – 2023

activelor, pasivelor și elementelor din afara bilanțului. Fluxurile de numerar viitoare sunt alocate pe benzi de scadență.

Prin urmare, în scopul de monitorizare a nivelului de lichiditate, toate scadențele Băncii sunt împărțite în 5 benzi:

- Până la 1 lună
- 1 - 3 luni
- 3 - 6 luni
- 6 - 12 luni
- peste 12 luni

În scopul gestionării riscului de lichiditate, Banca Centrala Cooperatiste CREDITCOOP atrage resurse și face plasamente pe termen scurt și mediu. Banca va face plasamente la bănci de rang înalt iar plasamentele vor avea termeni diferiți de eligibilitate pentru a se asigura o flexibilitate mare.

Expunere la riscul de lichiditate

Una din măsurile utilizate pentru monitorizarea riscurilor este raportul dintre activele nete lichide și datorii, calculat în conformitate cu reglementările Băncii Naționale a României. Detalii privind acest raport la data de raportare și în timpul perioadei de raportare au fost după cum urmează:

La 31 decembrie	2022	2023
Media pe perioadă	83,20%	81,66%
Maxima pe perioadă	88,21%	87,07%
Minimul pe perioadă	77,42%	76,83%

Activele și pasivele financiare ale Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP analizate în perioada rămasă de la data bilanțului până la scadență contractuală sunt la 31 decembrie 2022, după cum urmează:

RON							2022
	Până la 1 lună	1 lună până la 3 luni	3 luni până la 1 an	1 an până la 5 ani	Peste 5 ani	Cu scadenta nedef.	Total
Active financiare							
Numerar și solduri de numerar	259.487.300						259.487.300
Plasamentele la bănci cooperatiste și la Banca Centrala Cooperatista	10.402.339	6.321.882	15.981.553	-			32.705.774
Credite către clienți	2.462.204	5.462.886	20.423.790	43.239.839	1.468.885	-	72.265.173
Titluri de datorie			36.877.436				36.877.436
Alte investiții							
Alte active	4.039	17.546	155.570				177.155
TOTAL active financiare	272.355.882	11.802.314	73.438.349	43.239.839	1.468.885	-	402.305.269
Pasive financiare							
Datorii financiare deținute în scopuri de gestionare a riscurilor							
Depozite de la bănci	233.828.381	29.252.957	3.509.790	947.754		-	267.538.882
Depozite de la clienți	41.089.493	13.624.568	19.570.771	797.357			75.082.189
Alte pasive	1.228.627		490	332.472	424.142	43.300	2.029.031
Total pasive financiare	276.146.501	42.877.525	23.081.051	2.077.583	424.142	43.300	344.650.102

BANCA CENTRALĂ COOPERATISTĂ CREDITCOOP – 2023

	2023						
RON	Până la 1 lună	1 Lună până la 3 Luni	3 Luni până la 1 An	1 An până la 5 Ani	Peste 5 ani	Cu scadenta nedef.	Total
Active financiare							
Numerar și solduri de numerar	265.220.153						265.220.153
Plasamentele la bănci cooperatiste și la Banca Centrala Cooperatista	10.485.470	14.184.682	8.978.083	-			33.648.235
Credite către clienți	465.266	120.694	1.948.591	64.733.939	13.685.131		80.953.621
Titluri de datorie		-	-	37.628.292	-		37.628.292
Alte investiții							
Alte active	245.261	12.530	265.139	-			522.930
TOTAL active financiare	276.416.150	14.317.906	11.191.813	102.362.231	13.685.131	-	417.973.231
Pasive financiare							
Datorii financiare							
deținute în scopuri de gestionare a riscurilor							
Depozite de la bănci	271.836.928	1.450.270	113.446	-		-	273.400.644
Depozite de la clienți	17.559.864	14.532.366	41.634.849	7.267.080			80.994.159
Alte pasive	1.164.250		44	318.524	91.783	43.300	1.617.901
Total pasive financiare	290.561.042	15.982.636	41.748.339	7.585.604	91.783	43.300	356.012.704

d) Riscul de impozitare

Activitatea din mediul bancar, deși reglementată și supravegheată la nivelul Băncii Naționale a României, poate cunoaște o intercorelare a riscurilor asociate acestui sector cu cele aferente sectorului guvernamental. Astfel, cu toate că disciplina fiscală este specifică entităților bancare, modificări ale mediului fiscal (cuantum și bază de aplicare taxe și impozite) radicale și insuficient susținute cu studii de impact se evidențiază ca riscuri actuale în mediul de operare românesc.

e) Mediul de operare

Sistemul bancar românesc, în care se evidențiază rețeaua băncilor cooperatiste CREDITCOOP ca unic participant cu capital privat exclusiv românesc, este apreciat ca robust și aflat în continuă creștere, în contextul în care gradul de intermediere financiară este încă unul dintre cele mai scăzute din Europa. În acest context CREDITCOOP se remarcă printr-o prezență activă în mediul rural, acolo unde majoritatea băncilor au diminuat activitatea, ceea ce creează o oportunitate de dezvoltare continuă a rețelei de bănci cooperatiste.

f) Riscuri operaționale

Riscul operațional este riscul de a înregistra pierderi directe sau indirecte, rezultate dintr-o mare varietate de cauze asociate cu procesările, personalul, tehnologia și infrastructura Băncii și din factori externi, alții decât riscurile de credit, de lichiditate și de piață cum ar fi cei care rezultă din cerințe legale și reglementate precum și standarde unanim acceptate ale comportamentului instituțiilor. Riscurile operaționale sunt consecințe ale operațiunilor băncilor și sunt întâmpinate de toate entitățile din mediul de afaceri.

Obiectivul Băncii este acela de a gestiona riscul operațional astfel încât să fie contrabalansat de strategii de evitare a pierderilor financiare și a afectării reputației Băncii cu eficientizarea costurilor și de a evita procedurile de control care restricționează inițiativa și creativitatea.

Responsabilitatea principală pentru dezvoltarea și implementarea controalelor care vizează riscul operațional îi revine management-ului superior. Această responsabilitate este susținută de dezvoltarea standardelor generale ale Băncii pentru managementul riscului operațional în următoarele domenii:

- Cerințe privind separarea adecvată a responsabilităților; inclusiv autorizarea independentă a tranzacțiilor;
- Cerințe privind reconcilierea și monitorizarea tranzacțiilor;
- Îndeplinirea cerințelor reglementate și a altor condiții legale;
- Documentarea controalelor și a procedurilor;
- Cerințe privind evaluări periodice ale riscului operațional întâmpinat și adecvarea controalelor și procedurilor care să vizeze riscurile identificate;
- Cerințe privind raportarea pierderilor operaționale și strategia de remediere sugerată;
- Dezvoltarea planurilor de continuitate a afacerii;
- Instruire și dezvoltare profesională;
- Standarde morale și de afaceri ;
- Atenuarea riscurilor, inclusiv asigurare unde este posibil

Îndeplinirea standardelor bancare este monitorizată printr-un program de revizuire periodică aplicat într-un Audit Intern efectuat de către Banca. Serviciul de audit al băncii este coordonat de către șeful departamentului de audit intern al Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP.

g) Riscul reputațional

Riscul reputațional, este definit ca fiind riscul înregistrării de pierderi sau al nerealizării profiturilor estimate, ca urmare a lipsei de încredere a publicului în integritatea bancii. Administrarea riscului reputațional cuprinde:

- identificarea și evaluarea, etape în care are loc identificarea factorilor de risc reputațional evaluarea acestora prin intermediul unui sistem de indicatori format din indicatori de avertizare timpurie și indicatori de evaluare a riscului și stabilirea modalității concrete în care aceștia vor fi monitorizați și controlați;
- monitorizarea nivelului riscului reputațional, proces care se asigură, în permanență, de către conducerea bancii, prin urmărirea și interpretarea informațiilor furnizate de sistemul de indicatori utilizat în evaluarea riscului;
- reducerea efectelor urmare manifestării riscului, precum și adoptarea de acțiuni de prevenire a acestuia – pentru minimizarea posibilităților de apariție a factorilor de risc.

În vederea reducerii riscului reputațional, banca poate dezvolta programe de educare a clienților pentru utilizarea noilor produse și servicii oferite, pentru cunoașterea comisioanelor aferente acestora, pentru semnalarea problemelor ce pot apărea și a modalităților de soluționare a acestora.

Identificarea, evaluarea, monitorizarea și limitarea riscului reputațional se efectuează în mod continuu, atât la nivelul fiecărei agentii, cât și la nivelul întregii banci, ținându-se seama de factorii de risc.

Cei mai des întâlniți factori de risc cu impact asupra imaginii bancii, de care se ține seama în gestionarea riscului reputațional, fără a ne limita la aceștia, sunt:

1. practici neadecvate legate de tratamentul personalului și/sau personal insuficient și/sau fără experiența necesară postului ocupat;
2. întâmpinarea de către clienți a unor probleme în utilizarea anumitor produse, în situația în care personalul băncii încadrat în front-office nu are suficiente informații despre acestea și nu cunoaște procedurile de remediere a problemelor respective;
3. insuficienta dotare a unităților cu tehnică de calcul, sau funcționarea defectuoasă a echipamentelor informatice care conduc la creșterea timpului de așteptare și implicit la nemulțumirea sau chiar la pierderea unor clienți;
4. închiderea conturilor de către clienți importanți ai băncii;

5. publicitatea negativă, conformă sau nu cu realitatea, făcută practicilor de afaceri și/sau persoanelor legate de acestea;
6. reclamații făcute de clienții băncii cu privire la calitatea produselor și serviciilor oferite, cu privire la lipsa de profesionalism a salariaților băncii, și/sau cu privire la nerespectarea clauzelor contractuale;
7. control intern desfășurat necorespunzător, aspect care poate favoriza neaplicarea/aplicarea defectuoasă a dispozițiilor legale sau contractuale și/sau apariția unor litigii sau cazuri de fraudă internă sau externă;

h) Riscul strategic

Riscul strategic, este definit ca fiind riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor și capitalului determinat de schimbări în mediul de afaceri sau de decizii de afaceri defavorabile, de implementarea inadecvată a deciziilor sau de lipsa de reacție la schimbările din mediul de afaceri.

În cadrul băncii administrarea riscului strategic cuprinde:

- identificarea și evaluarea, etape în care are loc identificarea factorilor de risc strategic, evaluarea acestora prin intermediul unui sistem de indicatori și stabilirea modalității concrete în care aceștia vor fi monitorizați și controlați;
- monitorizarea nivelului riscului strategic, proces care se asigură, în permanență, de către conducerea băncii, prin urmărirea și interpretarea informațiilor furnizate de sistemul de indicatori utilizat în evaluarea riscului;
- reducerea efectelor urmare manifestării riscului, precum și, adoptarea de acțiuni de prevenire a acestuia – pentru minimizarea posibilităților de apariție a factorilor de risc. La acest punct, banca va avea în vedere factorii de atenuare a riscului, factori care ajută în procesul de implementare a planului strategic. Această categorie de factori include: un Consiliu de administrație și o conducere executivă competente, o pregătire adecvată a planului strategic și a planului de afaceri, un control intern eficient, un personal de calitate și aflat în permanență într-un proces de pregătire profesională, un sistem sigur de management al riscului, un acces adecvat la informație și o lansare eficientă și în timp util a produselor și serviciilor noi.

Cei mai des întâlniți factori de risc de care se ține seama în gestionarea riscului strategic, fără a ne limita la aceștia, sunt:

1. Factori endogeni (factori interni de risc)
2. Factori exogeni (factori externi de risc)

Factorii endogeni de risc se caracterizează prin faptul că acționându-se asupra lor se poate diminua expunerea la risc, iar factorii exogeni de risc se caracterizează prin faptul că banca nu are posibilitatea de a le preveni apariția sau de a le diminua impactul prin proceduri de control intern.

În categoria **factorilor endogeni** banca include, fără a se limita la aceștia, următorii factori de risc:

1. evoluția principalilor indicatori de eficiență și de risc;
2. planificarea succesiunii persoanelor cu funcții cheie;
3. nivelul de pregătire și numărul de personal;
4. organizarea prudentă și eficientă a sistemului de control intern, precum și, asigurarea că acest sistem funcționează așa cum s-a anticipat;
5. asigurarea diversificării efective a surselor de finanțare pe termen scurt, mediu și lung;
6. un sistem de supraveghere corespunzător al personalului din punct de vedere al calității și al nivelului de pregătire al acestuia;
7. stabilirea unor responsabilități la nivelul conducerii departamentelor funcționale implicate în planificarea strategică;
8. stabilirea unor responsabilități, la nivelul conducerii departamentelor funcționale, cu privire la asigurarea că practicile manageriale și de control din acele departamente sunt în concordanță cu cadrul general de gestionare a riscurilor;

9. evaluarea performanței reale în raport cu obiectivele stabilite prin planul strategic;
10. eficiența măsurilor luate pentru menținerea/creșterea calității portofoliului de credite (se va analiza diferența (depășirea) dintre ponderea creditelor restante aferente lunii analizate și ponderea creditelor restante prevăzută în BVC);
11. concentrările la nivelul portofoliului (se va lua în considerare nivelul total al riscului de concentrare - analizat ca și risc asociat riscului de credit);
12. nivelul rentabilității capitalului (nivel ROE);
13. nivelul rentabilității activelor (nivel ROA);
14. gradul de încadrare în profilul de risc asumat

Principalii factori de risc exogeni (externi) identificați la nivelul bancii, sunt:

- a. Schimbările tehnologice – banca se poate confrunta cu riscul de schimbări tehnologice din cauză că concurenții săi pot să dezvolte sisteme sau servicii la costuri mai reduse;
- b. Factorii economici – condițiile economice globale, regionale sau naționale pot să afecteze nivelul profitabilității bancii
- c. Cadrul de reglementare – modificările actelor normative și ale normelor emise de autoritatea de supraveghere, de autoritățile fiscale, de autoritățile locale și alte organisme autorizate;
- d. Schimbarea regimului politic;
- e. Catastrofe naturale;
- f. Atacuri teroriste;

i) Managementul capitalului

Capitalul reglementat

BNR (Banca Națională a României) , stabilește și monitorizează cerințele de capital ale băncii.

Modul de determinare a fondurilor proprii, cerințelor de fonduri proprii se stabilește în conformitate cu prevederile Regulamentul UE nr. 575/2013 și cu prevederile Regulamentului BNR nr. 5/2013 .

Fondurile proprii totale ale Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP sunt formate din fonduri proprii de nivel 1 ce cuprind fonduri proprii de nivel 1 de bază și fonduri proprii de nivel 1 suplimentar

Sumele aferente elementelor incluse în fondurile proprii trebuie să fie la dispoziția instituției de credit pentru a fi utilizate imediat și nerestricționat, în vederea acoperirii riscurilor sau pierderilor de îndată ce acestea apar.

La momentul calculării sumelor prevăzute la aliniatul precedent, acestea trebuie să fie nete de orice obligație fiscală, previzibilă în momentul respectiv, sau să fie ajustate corespunzător în măsura în care cheltuielile cu impozitul reduc nivelul până la care elementele respective pot fi utilizate pentru acoperirea riscurilor sau a pierderilor.

Nivelul minim al capitalului inițial și, respectiv, cel al fondurilor proprii ale unei Bănci Centrale Cooperatiste se stabilește la echivalentul în lei a 5 milioane euro.

Banca Centrală Cooperatistă va menține în permanență capitalul și fondurile proprii cel puțin la nivelul stabilit de normele Băncii Naționale a României.

La determinarea fondurilor proprii de nivel 1 de baza se includ următoarele elemente componente:

- capital social al băncii centrale cooperatiste CREDITCOOP
- ajustări ale capitalului social – aplicare IAS 29
- rezultate reportate din anii anteriori:
 - rezultatul reportat pozitiv al exercițiilor financiare anterioare, rămas după distribuirea profitului conform hotărârii adunării generale a acționarilor;
 - rezultatul reportat reprezentând pierderea aferentă exercițiilor financiare anterioare - rezultatul reportat din corectarea erorilor;

- rezultatul reportat provenit din implementarea IFRS ca bază a contabilității;
- rezultatul reportat reprezentând surplusul realizat din rezervele din reevaluare care se ajustează cu impozitul pe profit aferent acestuia;
- rezerve constituite înainte de deducerea impozitului pe profit (rezervele legale, rezerva generală pentru riscul de credit, rezerva reprezentând fondul pentru riscuri bancare, alte rezerve din profitul brut) care se ajustează cu impozitul pe profit aferente acestora, având în vedere că rezervele trebuie să fie nete de obligații fiscale;
- rezerve constituite după deducerea impozitului pe profit (alte rezerve din profitul net);
- alte elemente ale rezultatului global reprezentand rezervele din reevaluarea imobilizărilor corporale nete de obligatii fiscale

Pentru determinarea fondurilor proprii de nivel 1 de bază al Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP se vor deduce următoarele elemente:

- pierderea perioadei curente înregistrată până la data determinării fondurilor proprii. Pierderea perioadei curente se deduce indiferent dacă a fost sau nu verificată de persoanele responsabile de auditarea situațiilor financiare;
- valoarea de înregistrare în contabilitate a imobilizărilor necorporale;
- acoperirea insuficienta cu capital pentru expunerile neperformante pentru creditele acordate după data de 26 aprilie 2019 conform Regulamentului 630/2019.

Ca urmare fondurile proprii de nivel 1 de baza sunt egale cu fondurile proprii de nivel 1.

Rata fondurilor proprii totale reprezintă fondurile proprii totale exprimate ca procent din valoarea totală a expunerii la risc. Valoarea totală a expunerii este egala cu valoarea expunerii ponderată la riscul de credit, la care se adaugă cerințele de fonduri proprii pentru riscul operațional și pentru cel valutar care se multiplică cu 12,5.

Situația capitalului reglementat al Băncii de la 31 decembrie 2023 este următoarea:

<i>RON</i>	31 decembrie 2022	31 decembrie 2023
Fonduri proprii	44.464.837	46,341,690
Solvabilitate / Rata fondurilor proprii	34,77%	32,35%

NOTA 4. Folosirea estimărilor și a analizelor

Banca face estimări și presupuneri care afectează sumele raportate de active și datorii din anul financiar următor. Aceste estimări și analize sunt continuu evaluate și se bazează pe experiența istorică și pe alți factori, inclusiv așteptări de la viitoarele evenimente considerate drept rezonabile în anumite condiții.

Pierderi contingente credite sau avansuri

Banca își revizuieste portofoliul de credite pentru a evalua pierderile contingente cel puțin de două ori pe an. Când determină dacă o pierdere contingentă va fi înregistrată în contul de profit și pierdere, banca face analize ale datelor concludente care să indice dacă, în viitor, va fi o descreștere măsurabilă a fluxului de monetar dintr-un portofoliu de credite, înainte ca acea descreștere să fie identificată cu un credit individual în portofoliul respectiv. Această evidență poate include date observabile care să indice faptul că a avut loc o schimbare neașteptată în statutul de plată al unui grup de debitori sau în condițiile naționale, locale, economice care se corelează cu lipsa activelor la un grup.

BANCA CENTRALĂ COOPERATISTĂ CREDITCOOP – 2023

NOTA 5. Venituri nete din dobânzi

<i>RON</i>	<u>2022</u>	<u>2023</u>
Dobânzi și alte venituri similare		
Dobânzi și alte venituri similare generate de:		
Credite și avansuri către clienți	7.273.501	8.752.693
Conturi curente și depozite la bănci	8.325.835	9.897.138
Titluri de creanță	1.151.570	2.508.457
Total dobânzi și alte venituri similare	16.750.906	21.158.288
Cheltuieli cu dobânzile și cheltuieli similare		
Cheltuieli cu dobânzile și alte cheltuieli similare rezultate din:		
Depozite de la clienți	2.339.145	3.777.248
Depozite și împrumuturi de la bănci	2.148.867	3.662.523
Cheltuieli cu dobanzi aferente operatiunilor de leasing financiar		
Total cheltuieli cu dobânzile și cheltuieli similare	4.488.012	7.439.771
Venituri nete din dobânzi	12.262.894	13.718.517

NOTA 6. Venituri nete din taxe și comisioane

<i>RON</i>	<u>2022</u>	<u>2023</u>
Venituri din taxe și comisioane		
Venituri din taxe și comisioane generate de:		
Administrarea împrumutului și emiterea de garanții	9.447.228	8.973.807
Alte operațiuni bancare	738.731	743.780
Total venituri din taxe și comisioane	10.185.959	9.717.587
Cheltuieli cu taxe și comisioane		
Cheltuieli cu taxe și comisioane generate de:		
Operațiuni interbancare	1.210.009	1.084.206
Alte servicii financiare	-	-
Total cheltuieli cu taxe și comisioane	1.210.009	1.084.206
Venituri nete din taxe și comisioane	8.975.950	8.633.381

NOTA 7. Venitul net din diferente de curs valutar

<i>RON</i>	<u>2022</u>	<u>2023</u>
Venituri din diferente de curs valutar	91.020	108.511
Cheltuieli cu diferente de curs valutar	(81.513)	(92.286)
Profit / Pierdere neta	9.507	16.225

NOTA 8. Cheltuieli cu personalul

BANCA CENTRALĂ COOPERATISTĂ CREDITCOOP – 2023

<i>RON</i>	2022	2023
Salarii și indemnizații (i)	11.739.925	13.100.205
Contribuția asiguratorie de munca	296.839	331.022
Opțiuni de acțiuni acordate angajaților		
Tichete de masa pentru angajați	232.938	370.659
Alte cheltuieli	255.197	329.176
Total	12.525.899	14.131.062

NOTA 9. Alte cheltuieli de exploatare

<i>RON</i>	2022	2023
Cheltuieli întreținere sediu (asigurări, pază, întreținere clădire) din care:	160.794	162.593
- Cheltuieli de întreținere și reparații	71.763	71.529
- Cheltuieli cu primele de asigurări	89.031	91.064
Cheltuieli cu materiale, rechizite, combustibil	292.566	311.818
Cheltuieli taxe poștale și telecomunicații	391.777	451.383
Cheltuieli energie și apă,	236.353	291.317
Cheltuieli protocol	121.971	88.768
Pierderi din credite depreciate		
Cheltuieli cu alte impozite, taxe și vărsăminte asimilate	238.773	281.743
Cheltuieli cu taxe și varsaminte la Fondul de garantare al dep.	85.794	36.813
Cheltuieli cu ajustări pentru deprecierea imobilizărilor în curs		
Cheltuieli cu deplasări, detașări și transportul personalului	143.206	266.944
Cheltuieli cu alte servicii prestate de terți, din care:	1.326.752	1.536.790
- Cheltuieli cu auditul	191.366	152.815
Alte cheltuieli	535.412	529.382
Total	3.533.398	3.957.551

Numărul de angajați la 31 decembrie 2023 a fost de 160 (31 decembrie 2022 – 157).

NOTA 10. Cheltuieli cu ajustări pentru pierderi așteptate și provizioane aferente activelor financiare

<i>RON</i>	2022	2023
Ajustări pentru pierderi așteptate aferente creditelor acordate clienților	2.879.016	3.845.463
Ajustări pentru pierderi așteptate aferente creanțelor din operațiuni cu titluri și operațiuni diverse	12.283	10.562
Cheltuieli cu provizioane	232.726	246.029
Cheltuieli cu ajustări pt.deprecierea imobiliz corporale		
Reluare ajustări pentru pierderi așteptate aferente creditelor acordate clienților	(2.731.881)	(3.581.555)
Reluare ajustări pentru pierderi așteptate aferente creanțelor din operațiuni cu titluri pt.creanțe din operațiuni cu titluri și operațiuni diverse	(12.542)	(5.813)
Reluare din provizioane	(159.479)	(253.018)
Ajustări pentru depreciere nete	220.123	261.668

BANCA CENTRALĂ COOPERATISTĂ CREDITCOOP – 2023

	2022			
Provizion	Sold 01.01.2022	Cresteri provizioane	Diminuari provizioane	Sold final
Proviz. pt benef angajaților sub forma CO neef.	259.802	232.000	159.330	332.472
Proviz. Pentru litigii	-	-	-	-
Pierderi asteptate 12 luni-linie credit	19	605	28	596
Proviz. Risc operațional	-	-	-	-
TOTAL	259.821	232.605	159.358	333.068
Ajustări pt pierderi asteptate la nivel individual	670.910	1.307.361	1.112.100	866.171
Ajustări colective pt pierderi asteptate	744.765	3.263.913	3.288.653	720.025
Ajustări pt pierderi asteptate dobânzi credite depreciate	11.151	-204	255	10.692
TOTAL	1.426.826	4.571.070	4.401.008	1.596.888
Ajustări pt pierderi asteptate alte active	6.259	12.283	12.552	5.990
TOTAL	6.259	12.283	12.552	5.990

	2023			
Provizion	Sold 01.01.2022	Cresteri provizioane	Diminuari provizioane	Sold final
Proviz. pt benef angajaților sub forma CO neef.	332.472	237.000	250.948	318.524
Proviz. Pentru litigii	-	-	-	-
Pierderi asteptate 12 luni-linie credit	595	8.864	1.905	7.554
Proviz. Risc operațional	-	-	-	-
TOTAL	333.067	245.864	252.853	326.078
Ajustări pt pierderi asteptate la nivel individual	866.171	1.344.856	1.280.331	930.696
Ajustări colective pt pierderi asteptate	720.025	4.503.012	4.311.282	911.755
Ajustări pt pierderi asteptate dobânzi credite depreciate	10.692	9.557	2.851	17.398
TOTAL	1.596.888	5.857.425	5.594.463	1.859.850
Ajustări pt pierderi asteptate alte active	5.990	10.562	6.461	10.091
TOTAL	5.990	10.562	6.461	10.091

NOTA 11. Cheltuieli/venit cu impozitul pe profit

RON	2022	2023
Impozite directe la 16% din profiturile impozabile stabilite în conformitate cu legislația română	345.684	210.645
Impozitul pe profit amânat (venituri/cheltuieli)	-12.243	1.616
Total	333.441	212.261

NOTA 12. Reconcilierea profitului înainte de impozitare cu cheltuielile cu impozitul pe profit în contul de profit sau pierdere

	31 decembrie 2022	31 decembrie 2023
Profitul brut	2.751.288	1,652,415
Venituri neimpozabile si elemente similare cheltuielilor	257.616	288.608
Cheltuieli nedeductibile si elemente similare veniturilor	844.620	863.604
Profitul fiscal aferent anului curent	3.338.292	2.227.411
Pierdere fiscală aferentă anului curent		
Pierdere fiscală aferentă anilor precedenți		
Impozit pe profit 16%		
Impozit pe profit – total	534.126	356.386
sponsorizare	86.421	52.661
Scutire impozit profit reinvestit	102.021	93.079
Bonificatie	-	-
Impozit pe profit datorat	345.684	210.645
Pierdere fiscală reportată		
Cheltuiala cu impozitul pe profit an curent	345.684	210.645

NOTA 13. Numerar și solduri de numerar

În conformitate cu IAS 7 numerar și echivalente de numerar include numerar, solduri la bănci centrale și sume plasate la alte instituții de credit cu scadența inițială mai mică de 3 luni.

RON	31 decembrie 2022	31 decembrie 2023
Numerar în casierie	3.874.549	4.006.793
Conturile curente, depozite deschise la Banca Națională a României	255.410.631	250.419.127
Depozite la alte bănci	202.120	789.202
Depozite la vedere la institutii de credit		10.005.031
Total	259.487.300	265.220.153

Numerarul deținut la banca centrală (Conturi la Banca Națională a României) asigură conformitatea cu cerințele privind rezervele minime obligatorii. Aceste fonduri nu sunt disponibile pentru mediul de afaceri curent al băncii. La data de 31 decembrie 2023, nivelul rezervei minime obligatorii a fost stabilit la 8% din soldul mediu al datoriilor în RON. Conturile curente deschise la alte bănci sunt la dispoziția imediată a Băncii și nerestricționate.

NOTA 14. Plasamente la bănci

Sunt cuprinse depozitele la alte bănci și depozitele la bănci cooperatiste cu scadența mai mică de trei luni

RON	31 decembrie 2022	31 decembrie 2023
Depozite la alte bănci cooperatiste	32.705.774	33.648.235
Depozite la alte banci	-	-
Total	32.705.774	33.648.235

BANCA CENTRALĂ COOPERATISTĂ CREDITCOOP – 2023

NOTA 15. Credite acordate clienților

Acordarea de credite este concentrată asupra companiilor și persoanelor fizice cu sediul în România. Concentrațiile de risc în sectorul economic în cadrul portofoliului de credite client la data bilanțului au fost după cum urmează:

<i>RON</i>	31 decembrie 2022	31 decembrie 2023
Persoane fizice	74.473.240	82.638.785
Persoane juridice	180.565	174.686
Total credite către clienți înainte de ajustările pentru pierderi așteptate	74.653.805	82.813.471
Mai puțin ajustările pentru pierderi așteptate aferente creditelor acordate clienților	1.596.888	1.859.850
Credite nete către clienți	73.056.917	80.953.621

Ajustările pentru pierderi din deprecierea creditelor către clienți pot fi analizate în continuare, după cum urmează:

<i>RON</i>	31 decembrie 2022	31 decembrie 2023
Sold la începutul anului	1.426.826	1.596.888
Ajustări pentru pierderi așteptate în timpul anului	4.571.072	5.857.425
Reluări din ajustări pentru pierderi așteptate	4.401.010	5.594.463
Sold la sfârșitul anului	1.596.888	1.859.850

NOTA 16. Titluri de datorie

În anul 2023, Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP nu a achiziționat noi titluri de stat, pastrandu-le în portofoliu pe cele de la începutul anului, a caror valoare la cost amortizat a fost de 36.877.436 lei. Pe parcursul anului a fost încasată contravaloarea cupoanelor scadente în suma de 1.757.500 lei, a fost înregistrată dobânda de 2.508.457 lei, precum și ajustări pentru pierderi așteptate de 101 lei. Astfel, la finele anului 2023, soldul final al titlurilor de stat este de 37.628.292 lei.

NOTA 17. Imobilizări corporale

<i>RON</i>	Avansuri și imobilizări corporale în curs	Construcții și terenuri	Aparate și instalații de măsură, control și reglare	Mijloace de transport	Mobilier și echipamente	Active reprez. dreptul de utilizare	2022 Total
Cost							
La 1 ianuarie 2022	20.161	15.504.647	1.724.384	1.096.053	1.654.680	75.093	20.075.019
Intrări	230.637	21.516	595.810	-	82.929	-	930.892
Ieșiri	203.512	-	236.545	-	19.374	-	459.431
La 31 decembrie 2022	47.286	15.526.163	2.083.649	1.096.053	1.718.235	75.093	20.546.480
La 1 ianuarie 2022		361.994	1.233.607	642.819	1.071.528	6.416	3.316.364
Amortizarea		362.940	326.619	190.498	128.357	2.196	1.010.610
Ieșiri	-	-	236.378	-	18.869	-	255.247
La 31 decembrie 2022	-	724.934	1.323.848	833.317	1.181.016	8.612	4.071.727
Valoarea contabilă netă							
la 31 decembrie 2022	47.286	14.801.228	759.801	262.736	537.220	66.481	16.474.752

BANCA CENTRALĂ COOPERATISTĂ CREDITCOOP – 2023

RON	Avansuri și imobilizări corporale în curs	Construcții și terenuri	Aparate și instalații de măsură, control și reglare	Mijloace de transport	Mobilier și echipamente	Active reprez. dreptul de utilizare	2023
							Total
Cost							
La 1 ianuarie 2023	47.286	15.526.160	2.083.650	1.096.053	1.718.234	75.093	20.546.476
Intrări	212.532	1.222.888	604.016	-	147.475	-	2.186.912
Ieșiri	170.702	1.546.023	110.479	-	41.820	-	1.869.025
La 31 decembrie 2023	89.116	15.203.025	2.577.187	1.096.053	1.823.889	75.093	20.864.363
La 1 ianuarie 2023		724.935	1.323.848	833.316	1.181.013	8.612	4.071.724
Amortizarea		365.502	415.907	164.276	138.929	2.196	1.086.811
Iesiri	-	1.090.437	110.479	-	41.820	-	1.242.736
La 31 decembrie 2023	-	0	1.629.277	997.593	1.278.121	10.808	3.915.799
Valoarea contabilă netă							
la 31 decembrie 2023	89.116	15.203.025	947.911	98.461	545.767	64.285	16.948.564

NOTA 18. Imobilizări necorporale

RON	Cost	Imobilizări necorporale	Imobilizări necorporale în curs	2022
				TOTAL
Sold la 1 ianuarie 2022		13.824.500	958.942	14.783.442
Intrări		1.426.904	1.462.555	2.889.459
Ieșiri		81.202	1.295.374	1.376.576
Sold la 31 decembrie 2022		15.170.202	1.126.123	16.296.325
Amortizare				
Sold la 1 ianuarie 2022		12.038.141		12.038.141
Amortizarea în an		1.222.051		1.222.051
Iesiri		81.202		81.202
Sold la 31 decembrie 2022		13.178.990	-	13.178.990
Valoarea contabilă				
la 31 decembrie 2022		1.991.212	1.126.123	3.117.335

RON	Cost	Imobilizări necorporale	Imobilizări necorporale în curs	2023
				TOTAL
Sold la 1 ianuarie 2023		15.170.202	1.126.123	16.296.326
Intrări		91.801	2.143.106	2.234.907
Ieșiri		7.990	0	7.990
Sold la 31 decembrie 2023		15.254.014	3.269.229	18.523.243
Amortizare				
Sold la 1 ianuarie 2023		13.178.991		13.178.991
Amortizarea în an		1.289.114		1.289.114
Iesiri		7.990		7.990
Sold la 31 decembrie 2023		14.460.115	-	14.460.115
Valoarea contabilă				
la 31 decembrie 2023		793.899	3.269.229	4.063.128

BANCA CENTRALĂ COOPERATISTĂ CREDITCOOP – 2023

NOTA 19. Active și pasive privind impozitul pe profit amânat

Activele și pasivele privind impozitul amânat la 31 decembrie 2022 sunt atribuibile elementelor detaliate în tabelul de mai jos:

RON	31 decembrie 2022 Active	31 decembrie 2022 Pasive	31 decembrie 2022 Net
Profit/(Pierdere) din comisioane deferate			
Rezultatul reportat din provizioane specifice (filtre prud-rez rep din prov spec)			
Rezerve din reevaluare			
Rezultat reportat din CO neef.	332.472	-3.789.919	-3.789.919
Comisioane de deferasat in anii urmasori			332.472
Rezultatul reportat provenit din alte ajustari pentru trecerea la IFRS(mf)		-123.361	-123.361
Total	332.472	-3.913.280	-3.580.808
Obligații fiscale amânate nete la 16%	53.195	626.125	572.929

RON	31 decembrie 2023 Active	31 decembrie 2023 Pasive	31 decembrie 2023 Net
Profit/(Pierdere) din comisioane deferate			
Rezultatul reportat din provizioane specifice (filtre prud-rez rep din prov spec)			
Rezerve din reevaluare			
Rezultat reportat din CO neef.	318,524	-4,396,716	-4,396,716
Comisioane de deferasat in anii urmasori			318,524
Rezultatul reportat provenit din alte ajustari pentru trecerea la IFRS(mf)		-119,510	-119,510
Total	318,524	-4,516,226	-4,197,701
Obligații fiscale amânate nete la 16%	50,964	722,596	671,632

NOTA 20 Alte active

RON	31 Decembrie 2022	31 decembrie 2023
Venituri de primit		
Alte venituri de incasat (i)	2.178	1,885
Cheltuieli inregistrate in avans	0	0
Diverse active	129.832	150,211
Total	565.377	913.701
	697.387	1.065.797

(ii) Diverse active includ:

RON	31 Decembrie 2022	31 decembrie 2023
Avansuri acordate personalului		
Concedii medicale, creanțe privind Fondul Național Unic și alte creanțe sociale	155.570	265.139
Alte creanțe cu bugetul statului	1.860	225.206
Debitori diverși	16.401	11.192
Materiale, alte stocuri și bunuri diverse	390.401	392.657
Alte creanțe clientela	1.145	19.507
Total	565.377	913.701

NOTA 21. Depozite de la bănci cooperatiste

RON	31 Decembrie 2022	31 decembrie 2023
Depozite la vedere		
Depozite la termen	220.828.381	226,492,943
Depozite colaterale	46.710.501	46,907,700
Total	267.538.882	273.400.643

NOTA 22. Depozite de la clienți

RON	31 Decembrie 2022	31 decembrie 2023
De plătit la cerere		
Depozite la vedere		
Depozite la termen	5.168.647	9,555,553
Depozite colaterale	64.046.319	65,621,650
Total	5.867.223	5,816,956
	75.082.189	80.994.159

NOTA 23. Datorii subordonate

La 31 decembrie 2023, Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP nu avea împrumuturi subordonate.

NOTA 24. Alte pasive

RON	31 Decembrie 2022	31 decembrie 2023
Datorii din operatiuni de leasing- IFRS16		
Diverși creditor	70.038	69.243
Venituri înregistrate în avans	542.436	187.274
Împrumuturi primite de la institutii financiare		
Diverse pasive (ii)		
Total	1.416.557	1.361.384
	2.029.031	1.617.901

ii) Diverse pasive includ:

RON	31 decembrie 2022	31 decembrie 2023
Personal și conturi asimilate		
Asigurări sociale, protecție socială și conturi asimilate	9.340	0
Bugetul statului, fonduri speciale și conturi asimilate	449.282	503.572
	299.516	154.167
Datorii atașate		
Alte cheltuieli de plătit, din care:		
- Sume în curs de decontare	325.351	377.567
- Regulariz rez mutuală de garantare	325.351	377.567
Alte provizioane, din care:		
- Provizioane pt.CO neef.	333.068	326.078
- Provizioane litigii	332.472	318.524
- Pierderi așteptate 1 2luni - linie credit	-	-
- Provizion risc operațional	596	7.554
Total	1.416.557	1.361.384

NOTA 25. Datoriile financiare deținute pentru managementul riscului

Nu este cazul.

NOTA 26. Capitalul social

La data de 31 decembrie 2023 capitalul social al Băncii Centrale Cooperatiste era de 31,897,767 lei, format din capital social 30,946,710 lei și ajustări ale capitalului social de inflație 951.057 lei și este aprobat de BNR în conformitate cu art. 26, alin.3 din Reg 575 / 2013.

NOTA 27. Tranzacții cu persoane aflate în relații afiliate cu banca

Persoanele afiliate Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP sunt monitorizate și raportate în conformitate cu prevederile Regulamentului UE nr. 575/2013 și Regulamentul nr. 5/20.12.2013 privind cerințe prudențiale pentru instituțiile de credit aplicabile de la data de 01 ianuarie 2014.

Părțile afiliate Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP cuprind membrii organului de conducere al Băncii, precum și persoanele care dețin funcții-cheie, împreună cu:

- entitățile în care aceștia au / prezintă interese directe sau indirecte;
- membrii apropiați ai familiei acestora, care se anticipează să influențeze sau să fie influențați de aceștia în raport cu instituția de credit; aceștia pot include: partenerul de viață și copiii persoanei; copiii partenerului de viață al persoanei; dependenți ai persoanei sau ai partenerului de viață al acestuia.

Organ de conducere este organul sau organele de administrare și de conducere ale unei institutii de credit stabilite potrivit actelor constitutive, în conformitate, cu prevederile Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, care sunt împuternicite să stabilească strategia, obiectivele și orientarea generală a instituției de credit și care supraveghează și monitorizează procesul decizional de conducere și care include persoanele care conduc în mod efectiv activitatea instituției de credit.

La nivelul Băncii Centrale Cooperatiste organul de conducere este reprezentat de consiliul de administrație și directorul conducător al sistemului de control intern.

La nivelul Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP în categoria persoanelor cu funcții cheie sunt incluși: director administrare riscuri, director trezorerie, director juridic, director audit intern, director conformitate și șeful serviciului creditare.

Tranzacțiile cu părțile afiliate Băncii Centrale Cooperatiste CREDITCOOP includ expunerile din credite înregistrate în bilanț și cele din afara bilanțului precum și relații comerciale cu banca, cum ar fi contractele de servicii, achizițiile și vânzările de active, contracte de construcții, acorduri de leasing și operațiuni de scoatere în afara bilanțului.

<i>RON</i>	<u>2023</u>
Credite	
Sold la 1 ianuarie	
Credite acordate în cursul anului	47.367
Ratele rambursate	-
Sold la 31 decembrie	47.367
Venitul din dobânzi obținut	-
Depozite	2.347
Sold la 1 ianuarie	
Depozite primite în cursul anului	1.123.220
Depozite rambursate	304.614
Sold la 31 decembrie	-
Cheltuieli cu dobânda plătită	<u>1,427,834</u>
	84,873

NOTA 28. Tranzacțiile derulate cu membrii organelor de administrare, conducerea executivă și personalul cu funcții cheie

<i>RON</i>	31 decembrie 2022	31 decembrie 2023
Tranzacții derulate cu membrii organelor de administrare, conducerea executivă și personalul cu funcții cheie	3.665.954	4.020.596

NOTA 29. Angajamente, active și datorii contingente

	31.12.2022	31.12.2023
Angajamente de credit PF și PJ	490.477	6.761.382
Scrisori de garanție emise pentru clienți, din care:	571.850	571.940
- Garanții pentru taxe vamale	571.850	571.940

Active contingente

Potrivit IAS 37 activul contingent este definit ca fiind acel activ potențial care apare ca urmare a unor evenimente ulterioare și a căror existență va fi confirmată numai prin apariția sau reapariția unuia sau mai multor evenimente viitoare nesigure, care nu pot fi în totalitate sub controlul băncii. Activele contingente sunt creanțe care fac obiectul unui proces în care este implicată banca și al cărui rezultat este incert.

Datorii contingente

La data de 31 decembrie 2023 Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP nu înregistrează în evidențe scrisori de garanție și acreditive care să se încadreze în datorii contingente.

NOTA 30. Evenimente ulterioare perioadei de raportare (IAS 10)

Având în vedere continuarea conflictului din Ucraina, situația din Orientul Mijlociu, precum și presiunile inflaționiste care se mențin, Banca vă continuă să monitorizeze atent condițiile de piață astfel încât să poată reacționa prompt la orice potențială deteriorare a acestora.

În acest sens, au fost elaborate mai multe scenarii de teste de stres, utilizând atât ipoteze de bază cât și optimiste și pesimiste, pentru a determina efectul potențial asupra menținerii de către Banca a indicatorilor prudentiali precum și impactul potențial asupra profitabilității.

În cel mai recent raport „World Economic Outlook” Fondul Monetar Internațional (FMI) a redus așteptarea de creștere economică reală pentru România la 2,8% în 2024 de la un plus de 3,3% cât estima în prognoza din toamnă, în contextul unei rate previzionate a inflației de 6%, similar cu previziunile publicate de Comisia Europeană, care indică o creștere economică de 2,9% în contextul unui indice al inflației de 5,8% pentru anul 2024. Cu toate acestea, există o probabilitate ridicată ca în perioada următoare, serviciile să performeze cel mai bine, în contextul în care, conform Raportului BNR asupra stabilității financiare 2023, România beneficiază de oportunitatea finanțării prin Mecanismul de redresare și reziliență, de la demararea căruia până la finalul lunii septembrie 2023, România a obținut finanțări în valoare de 9,1 miliarde euro. De asemenea, România beneficiază de fonduri europene din cadrul programelor operaționale 2014 – 2020 și respectiv 2021 – 2027.